

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897-1932.

1885

1935

Kedd, 1935. január 1.
1. szám.

TÖBB ŐSZINTESÉGET

Az Aradi Közlöny számára írta:

HEGEDŰS NÁNDOR

Kisajátítást és telepítést a városokba — fel legujabban Giurescu bucaresti-i egyetemen tanár, az ismert román történettudós.

Eddig az Universul nevezte lamandi kijelentéseit szerencsétlennek. Most már ráeszmélünk, hogy inkább nekünk van jogunk lamandi kijelentéseit szerencsétlennek minősíteni. Sokkal jobb lett volna, ha nem mondta volna.

Tatarescu miniszterelnök cluji beszédében hangoztatta, hogy erőteljes román városi politikát akar teremteni. Ezt nem először mondta meg a miniszterelnök ezúttal sem, hogy miként képzelel el ezt. Eppen ezért nem a miniszterelnök beszéde adhat nekünk utbaigazítást arra nézve, hogy mi következhetik lamandi kijelentése nyomán, hanem az a bizalmas tanácskozás, amit az összegyűlekezett pretekstusok és képviselők tartottak Roman Valer munkügyi miniszter elnöklete alatt ugyanabban az alkalomból. Erről azonban nem adtak ki semmi híradást, csupán annyit, hogy megbecsülték a városok romanizálásának eszközeit, azt nem mondják meg tehát a nyilvánosságnak, amit éppen tudni szeretnének, ami a kérdés nyege.

Akármit határoztak is a bizalmas megbeszélésben, az semmiesetre sem lehet olyan, ami a városok normális fejlődésével és a törvényes fejlődés rendszerével harmóniában volna. Helvesen állapítja meg ugyanis Clopotel, az ismert román szociológus, hogy a városok polgárisodásának két útja van, először: az ipari és kereskedelmi élet kormányzati előmozdítása és másodsor: a városok körül lakó népek felszivódása a városokba. A városi ipar és kereskedelem támogatásához nem kell hatalmas értekezlet, ezt a legnagyobb nyilvánosság mellett lehet előkészíteni, annál is inkább, mert az érdekelt kisebbségi lakosság is abból csatlakozik ehhez a törekvéshez. De viszont, hogy mai éppen az ellenkező irányba haladunk Erdélyben. A második faktor, amit Clopotel igen találóan állapít meg ahhoz, hogy a városok fejlődjenek, a falvak népének beáramlása éppen emiatt a rossz gazdasági sorvadás miatt meg kellett hogy torpanjon. Amit a politikai fordulat a falusi román proletárból a városokban elhelyezni tudott, mint hivatalosokat, rendőröket, kalauzokat, szóval fixfizetésű közalkalmazottakat, azt már elhelyezte és jobbat felvenni képtelen. Viszont a termelési munka megbénulása az iparban és kereskedelemben, itt Erdélyben ezidőszereint újabb tömegeket felvenni nem tud.

Ez a meztelen szituáció ma is és így jogos kíváncsiság, hogy ilyen adottság közepette milyen eszközöket okumulálhatott ki az a bizalmas értekezlet, amit Tatarescu miniszterelnök cluji látogatása nyomán tartottak. Mi következhetik, amely a gazdasági vas-törvény keretén kívül akármilyen fokozottabb temében előmozdítani a városok romanizálását? Kinövés, aberrációk mutatják, hogy mi-

ilyen örvényeket nyit meg az, ha a városok problémáját nem kezelik őszintén, hanem, mint éppen most, azért tűzik hangsúlyozottan napirendre, mert a szélső sovinizmus belevágta vicsorgató fogát egy ártatlan miniszteri kijelentésbe, amely sokkal jobb lett volna, ugy látjuk most már mi is, ha elnem hangzik, mintsem a kormány a miniszter ur fejének megmentése és a kijelentés jóvátétele céljából, megnyissa a városok romanizálásának új szilipjeit, amiknek bugyborékolását annál nehezebb lesz elállítani, mennél később kapnak észbe.

Azért használtuk az „őszinte“ kifejezést ennél az akciónál, mert semmi sem hiányzik jobban, mint az őszinteség. Mialatt ugyanis a kormány tagjai a kincses városban arról szónokolnak, hogy miként kell a környékbeli románság által az erdélyi városokat romanizálni, ugyanekkor a kormány körlevelet intézett a

román egyházakhoz, hogy a papok a falvakon világosítsák fel a népet, hogy ne rohamozza meg a városokat existencia után, hanem maradjon otthon a falvakban, mert a városokban sokkal nehezebb a megélhetés, mint a falun. Ime a döbbenetes ellentmondás a szavak és a cselekedetek között, a valóság és a délibáb között. Vajon a kománynak nem az volna-e a kötelessége, beszédek és diszkrét és sokat sejtető értekezletek helyett, hogy nyilatkozzon, hogy a városi burzsoázia megteremtése, még pedig galoppban, olyan akadályokba ütközik, hogy nem tesz jó szolgálatot a románságnak az, aki káprázatokkal traktálja a közvéleményt, reálítások helyett és kisebbségellenes uszítással vet gáncot annak a rendszeres tevékenységnek, amelyet csak az idők kiváráásával lehet alaposan és eredményesen véghez vinni. Azt hirdetni azonban, hogy romanizáljuk gyorsan és lüktető tempóban a városokat, de ugyanakkor a román burzsoázia megteremtéséhez szükséges két faktor: az ipari fejlődés és a falusi elemek beáramlása ellen ténykedni, olyan kormányzati meg gondolatlanság, amelyet tovább üzni és csiráztatni nem szabad.

Ismerjük meg egymást!

Az Aradi Közlöny számára írta:

Aradmegye országgyűlési képviselője

COTIOIU Romulus dr., Aradmegye kiváló parlamenti képviselője írta újjevi számunk részére az alábbi, bizonyára nagy visszhangot keltő, értékes megnyilatkozást.

Szeretném hinni, hogy nem pusztán egy véletlennek tulajdonítható, ha éppen az új év kezdetén van alkalmam az „Aradi Közlöny“ felkérése folytán pár szót intézni a lap olvasóközönségéhez.

Mint Aradmegye parlamenti képviselőinek egyikétől, talán azt várnák, hogy a hatalmon levő liberális-párt kormányzati és programmegvalósítási ténykedéséről irjak. Én azonban ezt elkerülöm, mert nálamnál inkább hivatottabbak ezt már megtették és megteszik, másrészt pedig nem akarok a lapban részemre felajánlott vendégjoggal sem önző egyéni —, sem pedig pártérdekekből visszaélni.

A népek és országok együttműködésének szükségességét soha nem hirdették erősebben, nemzetközi nagy aparáttással nem propagálták, mint napjainkban. Még azok is, akik az Állam, Nemzet fogalmát új elgondolásokban látják és ennek megfelelő új célkitűzésekért küzdenek, — bármennyire is elszigetelik magukat régi, vagy más általánosan acceptált politikai felfogást valló népektől, államoktól, — mégis a nemzetközi intellektualis-, szociális-, jogi- és más kooperációban sietnek részt venni, ne-

hogy elmaradásuk folytán az emberi kultúra és haladás ellenségeiként bélyegeztessenek meg.

Az együttműködésnek első és elengedhetetlen feltétele a találkozás, az érintkezés lehetősége és ennek folytán egymás lényének, akarásainak, szellemének megismerése, ami legtöbb esetben megszüli a mások jószándékai iránti bizalmat.

Ha ez elvitázzhatatlanul áll a különböző államokban élő népekre nézve, mennyivel inkább szükség van ugyanazon állam összpolgárainak az általános és speciális látószögéből tekintett különböző problémáinak megismerésére és az e célból kívánatos érintkezésre!

Csak természetes az, hogy ezen kölcsönös megismerés, — főleg a hazánkban élő különböző kisebbségek és a többség között, mindenekelőtt a kulturális, szellemi, irodalmi téren indult meg a nagyobb látókörrel bíró irodalmi nagyságok kezdeményezése folytán. De ha Goga Octavian Petőfit, Madáchot, Adyt s a magyar géniusz más nagyjait román fordításban ismerteti meg a román néppel, ha Caragiale-t, Victor Eftimiu-t, Cosbucot, Eminescut és

...at ma már mintegy versenyre kelve fordítják magyarra a már románul megtanult írók, költők és műfordítók, habár ez nem hozta is magával és valljuk be; nem is hozhatta volna a politikai téren való teljes megértést és együttműködést. — miért lenne felesleges, hogy a sajtó ezen közelítő, megismertető tevékenységet új irányban fejtsse ki? Hiszen a szellemi, irodalmi megértést követnie kell a jóléti, jótékonyági, társadalmi és talán minnél előbb a politikai teljes megértésnek is.

Ha az „Aradi Közlöny” kezdeményezésének olyként véltem eleget tenni, hogy ezen általánosságokat megállapítsam, őszintén kívánom, hogy ez iniciatíva által elhírtett mag nőjön ki jól kultivált, egészséges rendszerre

és adassék alkalom a román politikai élet vezetőinek, nagyjainak, hogy ne csupán, többé vagy kevésbé retusírozott interjúk után szólhassanak a kisebbségi sajtó olvasóközönségéhez, hanem spontánul megírt cikkeikben is hozzájuk fordulhassanak a kölcsönös és őszinte megismerés céljából.

Ez egyik útja a teljes megértésnek.

Ha évszázadokkal ezelőtt *Medici* Katalinnak mondása: „*Gyűlöljétek és várjátok*” megfelelt a vad vendetta által sugallt felfogásnak, — a mai kor civilizált felfogásának és főleg a mai új szellemének inkább megfelelne az, hogy „*ismerjétek meg egymást és közeledjétek*”.

Hálás és elégedett Manolescu-Strunga a külföldi államok kedvező engedményeivel „Az összes eredendő nehézségek ellenére,” a

Bucurestiből jelentik: *Manolescu-Strunga* ipar- és kereskedelemügyi miniszter külföldi utjáról hazaérkezett, rövidesen kihallgatáson jelenik meg az uralkodó előtt, akinek beszámol utja eredményéről. A miniszter egyébként nyilatkozott a sajtó képviselőinek és többek között a következőket mondotta:

— Visszatértem az országba, mindenekelőtt azért, hogy az uralkodót és a miniszterelnököt tájékoztassam utam eredményéről és megállapodjunk további tevékenységünk irányvonalairól. *Tárgyalásokat folytattam Csehszlovákiával, Lengyelországgal, Németországgal, Angliával, Belgiummal, Hollandiával, Franciaországgal, Magyarországgal és Ausztriával.* Egyes országokkal végleges egyezményeket kötöttem, másokkal pedig lefektettem jövő együttműködésünk alapját. Az ezekkel az országokkal kötendő egyezmények részleteit külön technikai bizottságok dolgozzák ki. *Mindenütt a legnagyobbjoku megértést tapasztaltam és nyilatkozatom első szava nem is lehet más, mint a köszönet kifejezése azon országokkal szemben, amelyekkel tárgyaltam.* Köszönetet kell mondanom ezen országok minisztereinek, valamint bucaresti követneink, akik mindent megtettek a megegyezés

érdekében. Célunk az volt, hogy aktívva tegyük kereskedelmi mérlegünket azon országokkal szemben, amelyekbe irányuló kivitelnk nem érte el az onnan eszközölt behozatalt. Emelni akartuk kivitelnkét és azt akartuk elérni, hogy az emelkedett export kivitelnének legalább egy részét szabad devizákban kapjuk meg. *Az összes eredendő nehézségek ellenére a külföldi államok teljesítették kérésünket.* Bizalommal tekintek jövőbeli tevékenységem elé és bízom benne, mert hiszem, hogy meghozza külkereskedelmünk fellendülését. A megkötött egyezményeket a sajtó tudomására hozom, természetesen csak azután, hogy azokat a minisztertanács jóváhagyta.

Olcson, jól vásárolhat!

Női-férfi pulloverek, harisnyák, kocktyúk, férfi ingek, női és gyermek reformok, retikülök etc., etc. 78

„Arno” áruházban

St. Emeşescu 3. Vadászúrt-szálló mellett.

Három vajz

Az Aradi Közlöny számára írta:

Ronaldaj Dem

Önarckép

Voltakép semmitől sem irtózom annyira, mint hogy vaiakit megalázzak, akár véletlenül, akár gondolatban is. Hogy ezt elkerüljem, nem kis áldozatot teszek. Körülbelül tisztában vagyok azzal, mit jelenthet ez végső elemzésben, mély, lélektani mivoltában, ennél fogva nem is dícsékszem, inkább panaszkodom. Képes vagyok valakit órákig magamnál tartani, aztán zeg-zugos utakon hazakísérni a város másik végére, mert látogatása alatt egy pillanatban azt kívántam, bárcsak menne már a fenébe. Mindenkit keményen bírálok. Szemem eléggé éles és kegyetlen. De ha észreveszek valakiben egy ellenszemes vonást, tüstént mentőgetni igyekszem magam előtt is ez a mentőmunka, melyet az értelem ösztönösen fölvilágító bírálata indít meg bennem az önvád hatása alatt, oly érzelmi ösbozottá válik, hogy sokszor magam is megdöbbenek tőle. Már nem lelem a hibát, melyet kipecéztem, csak azokat a mentőseket, melyeket a hiba eltüntetésére tornyoztam föl. Rosszat szívesebben beszélék másokról akár jelenlétükben, akár hátuk mögött, mint gondolok. Akikkel kapcsolatba kerülök, ha csak a leglazábbba is, ami gyakran annyi, hogy kezet fogtam vagy pár percig ültem velük egy uccapadon, azokkal föltétlenül azonosítom magam s az önzés vakágával védelmezem őket. Furcsa rokon kötelék ez. Megannyi gyarló-

ságom van és bűnöm is, de alapjában hűséges és hálás természet vagyok. Ezeket a tulajdonságaimat kiterjesztem a lelketlen tárgyakra is. Még használati cikkeimet se szeretem válogatni. Nem érem a takarékoság, de ruháimat ronggyá nyúvóm, mert ragaszkodom hozzájuk s az ujjakkal csak nehezen ösmerkedem meg. Utról jövet előre köszönök butoraimnak. A szobát, melyben laktam, ha csak futólag, pár napig is, egy szállóban, megörzöm emlékezetemben s fáj, ha mások leszólják. Több töltőtollam van. Akadnak közöttük olyanok, melyek kaparnak, nem fekszenek kezemre. Ezeket néhanapján előveszem s félretéve a jókat, pusztán részvétből és irgalomból írok velük. Attól tartok, hogy különben mellőzöttnek éreznék magukat és megsértődnének.

Nyelvleckék hanglemezen

A gyermekek hanglemezeiről tanulnak angolul. Hallgatom a beszélőgépet. Ezt recsegi:

— A kedves és jómodu Smith-család vacsoránál ül. Mr. Smith egy tekintélyes, szigorú, de jószágos uriember, épp az imént tért haza virágzó üzletéből. Mrs. Smith porcellánkancsóból kakaót önt a klesinyeknek. Charles, a galambösz, még délceg és fiatalos nagybácsi mosolyogva szemléli a bölcsőben kacagó csecsemőt. Roby és Tomy vidáman falatozik. Benyit Arthur, a hidegtől kicsipett, pirosposzsgás arccal, az unokaöccsük, akit mindig szívesen fogadnak. Künn hull a hó. A kandalló kellemes meleget áraszt. Miután az inas és a szobalány leszedi az asztalt, a fiúk zongoráznak. Mr. és Mrs. Smith gyönyörködik játékukban, Charles bácsi szivarozik, azután valamennyien lefekszenek és békésen elszenderednek.

Megállapítom, hogy ma már csak a nyelvlemezeken található meg az igazi boldogság, a Smith-családban, melynél nincs egyensúlyozottabb és émeletibb család. Nálunk sohase beteg senki, náluk mindenkinek a szénája rendben van. Lehet, hogy a hanglemez szerkesztője az angol nyelv első

**JÓ EGÉSZSÉGET!
BOLDOG ÚJÉVET!**

**DIANA
SÓSORSZESZ**

Január 15-én kezdődik me Aradmegyében a prereregimentáris kiképzés

A prereregimentáris kiképzésről szóló törvény végrehajtása 1935. január 15-én kezdetét veszi. prereregimentáris oktatás mindazon 18, 19 és éves ifjak részére kötelező, akiknek apja román állampolgár. A kiképzés abban az esztendőben kezdődik, amikor az ifju 18-ik életévét betölti, abban az esztendőben ér véget, amikor az életének 21-ik évét tölti be. Ebben az esztendőben csak a 18 és 19 éves ifjakat hívják be prereregimentáris kiképzésre. Évente 40—50 kikit ülést tartanak, vasárnapokon és ünnepnapokon kiképzés szabad térségen, rendszerint sportpálya mellett történik, rossz idő esetén pedig tornaparkokban. Azon ifjak, akik a prereregimentáris képzésen részt vesznek, egyenruhát kapnak: kék színű inget és baretet. Azon ifjak, akik a prereregimentáris kiképzés alkalmával szorgalmasak bizonyulnak, később, a katonai szolgálat alkalmával különböző előnyökben részesülnek és román, illetőleg hat hónappal előbb szerelnek. Ezek a különböző rangfokozatokat is előbb nyerik meg. Aradmegyében tizenegy kiképzési központ és harminchárom kiképzési fiók működik. A törvény alkalmazása által az ifjakat nem vonják el hétköznapi foglalkozásuktól, mert a kiképzés ünnepnapokon délelőtt történik és hetenként egyszer tartanak csak kiképző üléseket. Azon ifjak, akik nem vesznek részt a kiképzésen, szigorú büntetésben részesítik.

elemeivel együtt az angol véralkatot is jellemzőhajtotta. De vajjon akkor mit mond a többi nőről? Ha van következetesség, az orosz nyelv hanglemeze nyilván így hangzik:

— Anasztázovics Anasztáz Pjotr a vodka részegen hortyog az asztal alatt. Marva, a feleség az ágyban nyög és köhög. Amint rohamja jön, padt, beesett arca elzöldül. A hideg vaskályha lett rongyokba bugyolálva kancsal öregasszony mormol érhthetetlen szavakat, a nagyanya. Mellette két kis unokája sir, Katja, a nyavaljatorós és az elmebajos. A sötét, büzös odú egy zugolyó sapadt fiatalember vakarózik és köpköd. Hol kán azonban átszellemült fény reszket. Megváltotta azt, amit egy életen át akart. Ma délután egyegyed és félöt között — sikerült végérvény megmentenie az emberiséget.

Udvariasság

Egy hölgy mesélte ezt nekem, aki most érkezett Kinából.

Ott minden „alázatos”, ami az enyém s minden „tisztelőreméltó”, ami a vendégemé.

Az én műveltségem, az én nadrágtartóm, az én náthám alázatos, de vendégem műveltsége, nadrágtartója, náthája már tisztelőreméltó.

Vendégül volt hiva valami előkelő kínai Zöld teát ittak, aranycsészéből.

A házigazda így szólt hozzám:

— Tisztelőreméltó kora?

— Harminckét éves vagyok.

— Ó — csodálkozott a kínai s arcán álmát mosoly futott át. — Legalább ötvennek gondolta?

— Miért?

— Mert olyan böles, — válaszolt a kínai.

Ezt is az udvariasság írja elő.

Kinában az ifjuságot vajmi kevésre tartják, az a tapasztalatlanság, az éretlenség, az érettségbeccses: az aggkor. Mindenki feléje törekszik.

Nem volna érdektelen egyszer ilyen módon udvarolni a mi nőinknek is.

Egyszer megpróbálom.

Revolveres bandita-támadás Budapestén

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank fiókja ellen

Két halott és több súlyos sebesült áldozata van az autós banditák támadásának

Budapestről jelentik: Az egész magyar fővárost izgalomban tartja az a véres és amerikai stílusú banditátámadás, amelyet ma délelőtt pontosan 10 órakor követte el a magyar főváros szívében, azaz a negyedének legforgalmasabb helyén, a Szabadság-terén a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank fiókjában. Ultimo lévén, mint ismeretes, ma is a legnagyobb volt a forgalom a bank helyiségeiben. Az üzletfelek egymásután jöttek be a helyiségbe, sietve intézték ügyeiket, százával történnek a bankoknál ilyenkor kifizetések és a bevételések. Egyszerre egy sötétkék hatalmas csukott kocsi állt meg a banképület előtt, vad sietséggel két-három fiatalember ugrott ki belőle, akik felrohantak az épület lépcsőzetén. Közülük ketten mentek be a bank iktas pénztárhelyiségébe. Mindkettőnek revolver volt a kezében és hangosan kiáltották a tisztviselők és üzletfelek felé:

Fel a kezekkel! Aki megmozdul, életével játszik!

Kétségbeesett ijedelem lett urrá a teremben, amely ugyszólván tele volt főleg üzletfelekkel, akiknek legtöbbször dermedten állt meg a helyén, felemelte a kezét és meg sem mozdult. Még nagyobb lett a riadalom, amikor

a következő pillanatban egymásután több revolverlövés dörrent el.

A felszólításra ugyanis nem engedelmeskedett a bankfiók főpénztárosa, Jójárt Géza, 54 éves főtisztviselő, aki a kezében lévő nagy köteg bankót elrejtteni igyekezett, amire a rablók rálöttek. A szerencsétlen ember fejlődést kapott.

összeesett és néhány pillanat múlva kiszorult.

De közben a magukhoz tért tisztviselők közül is többen előrántották készletben lévő fegyvereiket és a banditákra tüzeltek. Szabályos tüzharc fejlődött ki a rablók és a bámulatos hidegvérrel védekező tisztviselők között.

Revolverharc a pénztárteremben

Egymás után több revolverlövés hangzott el a banditákra sortüzet adtak le a tisztviselők, de a két támadó még mindig nem hátrált meg, sőt több tisztviselőt leterítették. Végül is a két vakmerő férfi látván, hogy fosztogatási célját meg nem valósíthatja, lévéről-lépésről hátrálva, menekülni igyekezett. Vad futással rohantak ki az épületből, amely előtt készletben állott a sötétkék gépkocsi. Felugrottak az autóra és elszárguldtak.

A bank pénztárhelyiségében csatateri hangulat uralkodott.

A pénztárasztal mellett vérben ott feküdt mozdulatlanul a becsületéért elpusztult pénztáros, a védekező tisztviselők közül pedig többen sebesülten kiáltottak segítségért. Azok, akik nem veszítették el lélekjelenlétüket, az ablakhoz rohantak és onnan kiáltottak az utcára, hogy tartóztassák fel a menekülő rablót, mások telefonon a rendőrséggel kerestek érintkezést és közölték a főkapitánysággal a bankfiók véres délelőtti izgalmas eseményét.

Pillanatok alatt ott termettek a mentők és a rendőrség emberei. A gyors nyomozás a megdöbbenő tett részleteit igyekezett első sorban megállapítani és ennek során a rekonstrukció a következő tények: eredményezte:

A pénztárteremben szokatlanul nagy volt a forgalom és a főpénztáros előtt Szalai Miklós, a Gyermekvédő Liga főkönyvelője állott,

aki egy ezer pengőst akart tíz pengősszámra felváltani. A pénztáros hátrafordult és belemarkolt a vasszekrényben lévő bankjegykötegbe, ahonnan kivett egy csomó pénzt, hogy a tíz-pengősöket leszámolja. Ekkor — állapította meg a vizsgálat — két férfi ugrott a terembe, akik „Fel a kezekkel!” kiáltásokkal vonták magukra a bent tartózkodók megriadt figyelmét. Hogy a szavuknak nagyobb nyomtatékot adjanak és a közönséget még jobban megfélemlítsék, fegyverüket is használták. Szalai a még előtte fekvő ezerpengőst hirtelen magához kapta és az egyik ablakmélyedésbe húzódott.

előrántotta zsebéből revolverét és viszonozta a banditák tüzelését.

Az ő lövései sajnálatos módon nem a rablót, hanem a banditák mellett állott Benjáék Józsefet, a Guttmann és Fekete-cég kifutóját érték, aki főnökeinek megbízásából pénzt akart felvenni a bankból. Benjáékot egy lövés érte, úgy, hogy eszméletlenül esett össze és néhány pillanat leforgása alatt kiszorult. Közben a banditák, akik nem vették észre, hogy merről erednek a lövések, a főpénztárost vették célba és

mindjárt az első golyó Jójárt Gézát érte, aki szintén összeesett. Ekkor a rablók a pénztár előtti rácshoz rohantak és a több irányból jövő lövés miatt elvesztették nyugalmukat, menekülésre gondoltak és anélkül, hogy egy pengőt is magukhoz vettek volna, fegyvereik védelmében elrohantak.

A rendőri vizsgálat még nem állapította meg határozottan, hogy valóban pénz nélkül menekültek-e el a banditák, vagy a zűrzavarban a rácson keresztül hozzájutottak-e mégis egy-két köteg bankóhoz, ugyanis a pénztár rovincsolása még nem ért véget. Az uccákon lévő szemtanúk állítása szerint

a banditák hárman voltak.

Az egyikük bentmaradt az autóban és amikor a másik kettő a kocsira felugrott, a várakozó társ teljes sebességgel rákapcsolt a sebességváltóra és a kocsi elszárguldt.

A menekülő rablók kézrekerítésére kétszáz detektívet mozgósítottak, akik ellepték a főváros külvárosait, ezenkívül rendőri rádióval Magyarország valamennyi vidéki rendőrségével

Artatlan pénzbeszedőt talált a bank-pénztáros golyója

A két halálos áldozaton kívül a merényletnek három sebesültje is van. Az egyik Vitéz Frigyes tisztviselő, aki nem vesztette el lélekjelenlétét és a pénztár mellett levő vészcsengőhöz nyúlt, azt megnyomta, de

a következő pillanatban golyót kapott a hátába és összeesett.

Ennek a tisztviselőnek köszönhető, hogy a banditák munkája nem volt anyagilag eredményes, mert a csengők berregése a rablót megriasztotta. A második sebesült Klem altiszt, aki szintén mint ügyfél volt jelen. Pénzt akart felvenni cége számára, ő a lábán sérült meg. A harmadik sebesült Róth Imre tisztviselő, aki a lövöldözések során haslövést kapott. Egyetlen golyó három helyen furta át a vékonybélét. Róth Imrét szállították el legelőbb a mentők és Ádám professzor még a délelőtt folyamán műtétet hajtott végre rajta.

A banditák meneküléséről a rendőrség a legmegbízhatóbb tanúvallomást egy Vermes Ottó nevű 11 éves diaktól kapta, aki elmondotta, hogy a kapu előtt állt és ekkor látta, hogy

Kitünő ebéd és mindenek felett „Rhein pezsgő“

Vendégei, barátai el voltak ragadtatva, mert az ebédet egy pohár csodás Rhein pezsgő fejezte be. Színház, hangverseny vagy mozi után egy pohár Rhein pezsgő különösen izlik.

Hogy nagyszerű izléséről tanúságot tegyen, kérjen mindenütt csakis Rhein pezsgőt.

De a legnagyobb hatást akkor éri el, ha vendégeinek otthon egy pohár Rhein pezsgőt szolgáltat fel!

Alapítása, 1892 óta a Rhein borok és pezsgők kétségtelenül a legkiválóbb italok.

Rhein

Alapítva 1892

részletesen közölték a büntényt, megadva a szükséges személyleírásokat. A nyomozást bizonyos mértékig megnehezíti az a körülmény, hogy a rendőrség nem tudja kétséget kizáró módon, tulajdonképpen hányan voltak a tettesek. A tisztviselő előadása ugyanis eltérő. Az egyik része azt állítja, hogy ketten voltak, a másik viszont három banditáról beszél. Csak az az egy bizonyos, hogy egy társuk az autónál várta őket a menekülés minél gyorsabb biztosítása érdekében.

Az viszont kétségtelenül megállapítást nyert, hogy

a bankfiókban tizenkét lövés dörögött el.

A rendőri fegyverszakértők a déli órákban hat revolvergolyó nyomát meg is találták és kiderítették, hogy ezek ismétlőpisztolyokból származnak.

két férfi rohant ki a kapun, akik az autóban levő harmadikkal együtt szárguldtak el a gépkocsin. A két férfiről a fiatal, jószemű diák pontos leírást adott. A diákon kívül még több tanu jelentkezett, köztük egy fuvaros, aki viszont három embert látott beugrani a sötétkék gépkocsiba.

(Folytatása a 8-ik oldalon.)

CORSO — MOZGÓ

MA

től 12 és 3 órakor mérsékelt
5, negyed 8 és negyed 10 órakor rendez helyárral
Nagy újvíz premier! A vidámság és jókedv filmje

Angol házasság

(Ónagysága ügyvédje).
Főszerepben:

Renate Müller — Adolf Wohlbrück
Adele Sandrock — Georg Alexander

Jön: Molnár Ferenc világhírű regénye a
PAL UCCAI FIUK!

Amíg a világyaró hercegből király lesz

Egy király inasévei — Beszélgetés III. Lipót belga királlyal,
a brüsszeli palotában

Irtta: MAURICE MARTIN du GARD

— Hisz ön abban, hogy háború lesz?

Ez volt az első kérdés, vagy legalább is egyike az elsőnek, amelyeket Ófelsége hozám intézett. És ez a kérdés, amelyet ilyen magas helyről és ilyen szelid hangon intéztek hozám, annyira kihozott a sodromból, hogy — mint az elképzelhető is — hirtelenében szerettem volna messzire eltűnni, ugyanolyan messzire, mint maga a háború. Engedve a kényelmes megoldásnak és a kényszerűségnek, széken megkockáztattam:

— Holnap nem...

Igaz ugyan, hogy III. Lipót helyes tanácsokra hallgatva a minap elhatározta, hogy megerősíti a belga határokat és mindenkit megtanít az ország függetlenségének tiszteletére olyan hiánytalan katonai felkészültséggel, amely a diplomáciával karöltve kitűnő módszer a különféle kísérletek megbénítására.

A palotában voltam, amely azon a helyen emelkedik, ahol a brabanti-hercegek középkori citadellája épült. Sokkal később az osztrák uralom itt építtette fel Lotharingiai Károly kastélyát, azt hiszem, Mária Terézia uralkodása alatt, szemben azzal a parkkal, ahol Metternich, mint mesélik, tizenhétéves korában szarvasra vadászott. II. Lipót, aki a palotát restauráltatta, sosem lakott benne. A belga uralkodók egyébként is ritkán használták, inkább Laekenben laktak, ebben a mintegy negyedórnyira fekvő pavillonban, amelyet először Napoleon és Mária Lujza számára rendeztek be, de amelynek a belga királyok mindig gondját viselték.

Skarlátruhás lakájok

Abból a szalónból, ahova először jutottam, a szertartások értelmében a királyi ház tisztjei és skarlátruhás lakájok vezetnek a roppant, csöndes galériákon át abba a terembe, ahol III. Lipót kihallgatásait tartja. Nagy helyiség ez, amelyben III. Lipót ugyanazon a helyen dolgozik, ahol apja reggel kilenc órakor, mindjárt egészségügyi sétája befejezése után az európai sajtót olvasgatta. A fiatal uralkodó, aki tele van tanulási vágygal, itt fogadja mindazokat, akik a legkülönfélébb területeken, a politikától az iparig, fontos szerepet játszanak a nemzet életében és e beszélgetések során sosem árulja el érzelmeit és soha nem szolgáltatja ki magát. Kettőtől négy óráig magángolpályáján pihen a király. Majd egyedül, vagy valamelyik hirtelenében választott munkatársával a nagy kérdések megoldásán dolgozik. Gondosan, apróra megvizsgál minden okmányt és forrásmunkát s nem ajánlatos neki hiányos dossziét bemutatni. Este tíz órára már ágyban van.

A világ valamennyi mozija bemutatta bevonulását Brüsszelbe. Lovon ül, egyenesen, nagyszerűen és elragadóan, az ujra reményre

gyuló nép örömrivalgása közepette, amely gyász után a föléledő monarchiát ünnepli ifjú és szép uralkodójában. A király inkább magas, egyszerű kakiszínű egyenruhájában karcsu, arca borotvált, szőke haja fürtjei alatt magas a homloka, két szeme tiszta, végtelenül vonzó arcáról szerénység és komolyság sugárzik.

Első pillantásra le lehet olvasni arcáról a lelkiismeretességet, amely olykor féltékeny teszi, a jóakartot, amelyet támogat erélye és a hazugságtól és az udvaroncoktól való irtózatot. Gyakran támasztja arcát erős és nőies kezére; önfeledt pillanatokban szívesen kulcsolja össze lazán ujjait. Inasévei királyságának, ame-

III. LIPÓT belga király

lyet legalább tíz évvel korábban örökölt, semmint gondolta volna, felelősségének tiszta tudata, a már csaknem legendás példa terhe ar-

A gyorsaság és az utazás rajongója

De már elmúltak azok az idők, mikor hajnalban startolt Brüsszelből és este tíz órakor Marseille környékén járt, egyedül, autója volánja mellett. Rangja féket vet ilyen veszélyes vállalkozásoknak, ha nem is tiltották még el az utazástól, amit éppen úgy szeret, mint a sebességet. A király halászik. Még korallt is halászott Indiában. Nem tudom, vadászott-e oroszlanra Afrikában — már nincs is annyi oroszlan, hogy érdemes volna pusztítani — de filmfelvételeket készített róluk. Fiatalon kezdett gyakorlati földrajzzal foglalkozni. Kétségtelenül II. Lipóttól örökölte a fiatal király a messzi földek szeretetét s ha nem is tárta föl és hódította meg a Belga-Kongót, mindenesetre alaposan bejárta. Apja botanikus volt. A fiatal király épp úgy szereti a természetet és gondoskodik védelméről.

És mikor az Albert-park jövőjéről beszél, erről a páratlan afrikai természetes parkról, mint a növénybiológia, majd a geológia szakértője mutatkozik be.

— Tudós!? Ön tuloz — mondja. — Mindössze szeretem a tudományt, mint apám is szerette. — és emlékeztet a Tudományos Kutatás Nemzeti Alapjára, amelyet Albert király létesített.

Amint beszélni hallom, visszaemlékezem arra a beszédre, amelyet kongói utazásáról hazatérve a szenátus plénuma előtt tartott, melynek, mint trónörökös, tagja volt. Kifejtette, hogy a kolonizációs törekvések végső célja nem lehet a tőkés célok szolgálata. A kolonizációnak elsősorban a bennszülött érdekeit kell megismernie, morálisan felemelni a bennszülöttet, fölhasználni az ország értékeinek kihasználásában s belőle vagyontévesztő polgárságot s egyben az anyaország vásárló közönségét csí-

Köszönti

Üzletbarátait és az új esztendő alkalmából legjobb kívánságait küldi:

ERDŐS JÓZSEF

hirdetőiroda tulajdonos

BUDAPEST, Terézkörut 35 sz.

Telefon: 125-88 szám.

cát nemcsak gondterhelte, hanem aggodóvá tehetnék. Ezért nem volna meglepő, ha gyakrabban ütközne ki magatartásából valami feszültség, amelyet apja nem ismert. S a fiatal király ugyanolyan érzékeny s alapjában véve ugyanolyan egyszerű, mint Albert király volt. Mögötte egy széken hever sarkája és kardja.

III. Lipót tökéletesen beszél franciául, csakugy, mint flamandul, angolul és németül. Ő az első belga király, aki idegenes kiejtés nélkül tud franciául; kissé lassan beszél, mint aki kényseríti magát, hogy gondolkodás nélkül ne határozzon és aki a tárgyilagosságot még apróságokban is a végtelenségig viszi. Érezni, hogy így védekezik a szenvedélyes kitörés vágya és kockázata ellen.

Tiszteletteljes kíváncsisággal vizsgálva a király vonásait és hallgatva beszédét, végül is kibogoztam mindazokat a szellemi és erkölcsi hatásokat, amelyek megformálták. Anyja, Erzsébet királyné hatását, akinek finomsága és kulturája Franciaországban kevésbé közismert, mint bátorsága és mérsékletessége. II. Lipóttól, aki ha magáról beszélt, azt mondta: a király. I. Albertét, aki a hercegekről így beszélt: gyermekeim. III. Lipót egyik dédanyja Lajos Fülöp leánya, egyik nagyanyja Hohenzollern és katolikus, ereiben hordozza a Beauharnais-k vért és a Koburgok sokrétű szenvedélyét... mennyi ellentmondó emberi indulat székhelye a fiatal király lelke és milyen végtelenül érdekes hallgatni!

Nyilvános alkalmakkor felsőbbes és meleg hangja magánbeszélgetésben elragadó árvonalatokkal gazdagszik. És sohasem olyan boldog, mint mikor a természetéről és utazásairól beszélhet. Szívesen emlékszik a francia és belga gvarmatokon tett nagy utazásaira.

ndni. Azóta a király nem változtatta meg álláspontját. Amit bizonyítanak azok az elvek is, amelyeknek kifejtésére méltatott a fekete parasztsággal összefüggésben s amelyek egyébként megegyeznek a francia kolonizációs elvekkel. Ezeknek eredményeit saját szememmel láttam a Niger partvidékén.

— Jól ismertem Pasquiert-t, — folytatta Ófelsége — sok tekintetben fölvilágosított. Harmincöt éves tapasztalata és megértése a bennszülöttek iránt kitűnő kormányzóvá avatták. Indokina! A világ egyik legszebb teljesítménye. Meclátogattam mind az öt államát és utazásom olyan hosszúra nyúlt, már hat hónapja voltam távol, hogy nem juthattam el Madagaszkárra, ahol apám véleménye szerint sokat tanulhattam volna Cava kormányzó rendszeréből, akivel apám Párisban találkozott s akit igen sokra becsült. Közép-Afrika sosem lesz alkalmas arra, hogy fehér emberek népesítsék be. Gyökeret verni és gyermekeket nevelni Közép-Afrikában kevésbé ajánlatos, ugyanakkor azonban Madagaszkárra meg lehet kísérelni a fehér-telepítést.

Nagy utazó léte a király gyakran volt Európától távol. III. Lipót kicsi idomenül érzi magát abban a Párisban, amely tiszteli I. Albert emlékét nagy tettelért s szereti, mert mindig közvetlenül elvegyült életünkben, szellemi életünkben és a párisi uccában, a kávéházak teraszán és a moziban a nagy bulvárokon.

Európának szüksége van erre az uralkodóra, akinek feladata több, mint saját országában uralkodni s dolgozni.

Mikor elhagytam a palotát, éppen hangszórókat szereltek fel, amelyeknek hangja időről-időre tulharsogta a villamosok csengetését.

...nemcsak kitűnő hatása hashajtó,

hanem orvosilag ajánlott gyógyszer szülés utáni női bajoknál, epebántalmaknál, májbetegségeknél, gyomorhurutnál

az ivánci

MAGUS

természetes keserűvíz

Egyelőre elmaradt Laval római útja

Súlyos nehézségek merültek fel a francia-olasz politikai közlekedés megvalósulása előtt — Mussolini az osztrák kormány álláspontját tette magáévá

Londonból jelentik: A külpolitika legnagyobb eseménye a Saar-vidék közelgő népszavazásán kívül Laval küszöbön álló római útja volt. A francia lapok a legutóbbi napokban már nagy bizakodással latolgatták a francia-olasz megegyezés lehetőségeit, Ez

a bizakodás azonban most hirtelen lehadt,

mert mint a Reuter-ügynökség, a félhivatalos angol távirati iroda jelenti, az olasz és francia közlekedés ügyében súlyos nehézségek merültek fel. Laval francia külügyminiszter római útját a nehézségek miatt bizonytalan időre

el kellett halasztani.

A felmerült akadályok közül az első Ausztria függetlenségének és területi sérthetlenségének garantálása. Az osztrák kormány ugyanis teljesen meg van elégedve a nagyhatalmak szavatolásával, de hűvösen viselkedik a kisantant részéről felajánlott biztosítékokkal szemben. És Mussolini miniszterelnök az osztrák kormány emez álláspontját magáévá tette.

Nem teljes a megegyezés Franciaország és Olaszország között a gyarmati kérdésekben sem,

de a legsúlyosabb nehézség az, hogy Mussolini semmi esetre sem hajlandó engedni a közép-európai kérdésben az ő ismeretes régebbi álláspontjából.

Bizakodó jókedvvel köszöntött be Aradon az új esztendő

Ejjeli körséta Arad vidám Szilveszteréjszakájában — Talán jobb lesz az új...

Hangos vigság töltötte meg ma éjszaka a várost: Arad jókedvvel búcsúzott az őszentendőtől és tánc, zene, pohárcsengés közepette fogadta az új évet. Amelytől mindenki oly sokat vár és oly sokat remél. A mozik, színház, vendéglők, kávéházak, klubhelyiségek, bárók a zsufolásig megteltek mulatozókkal, akik fáradhatatlanul, a kora reggeli órákig szórakoztak, megfedkezve minden bajról, gondról. Álmod, remények köszöntötték a besuhanó 1935-öt...

A zsufolásig megtelt Lloyd-klub helyiségeiben a klubtagok szórakoztak, a jazz-muzsika hangjába pezsgősdugók pukkanása vegyült. Lloyd-hár hangulatát még inkább fokozta a Szilveszter varázsa és mintha járványos lett volna a jókedv, a kacagás végighullámozta a klub összes terméin. Elegáns estélyi ruhás hölgyek és urak, Arad társadalmának ismert előkelőségei vettek búcsút az őszentendőtől...

Kitünő szilveszteri hangulat uralkodott az AKE klub főtéri helyiségében. A ragyogó klubhelyiség ezuttal ünnepi öltözetben pompázott. A társalgó kellemes terem alakult át, amelyben fiatalok és idősebb egyaránt a reggeli órákig ropták a divatos táncokat, cigány és gépenére. Egy másik helyiségből Liszt magyar rapszódájának és Brahms koncert-darabjainak ismerős dallama üti meg fülünket. Kalocsay Zoltán zongoraművész szórakoztatja itt jazz számaival a klubtagokat. Innen az út a nagyszerűen megvilágított bárhelyiségbe visz. A kis szoba zsufolásig megtelt és a bárpult előtt alig lehet helyet kapni. Itt van csak az igazi hangulat, akik elfáradtak a táncban és az egyéb szórakozásban, frissítőket vesznek magukhoz és a mixer szorgalmasan keveri az italokat. Közben pedig a táncteremben különböző meglepetésekkel szolgál az agilis rendezőség. Rendeztek tánc-, csunyasági versenyt, ugynevezett poroló- és szék-táncot. Az AKE klub ragyogó Szilveszter estéje biztosíték arra, hogy egész évben intenzív és szórakoztató klubélet színhelye lesz és az egyesület vezetői, valamint a klub multja és a tagok lelkes összetartása nyújtja a jövő esztendő kedvező prognózisát.

A Marospart is hangos volt: a Maros evezőegylet tagjai rendeztek hangulatos szilveszteri találkozót a klub helyiségeiben és a feldiszipelt termekben reggelig folyt a tánc. — A Hakoah klub Avram Iancu-téri helyiségében az egyesület tagjai ragyogó hangulatban töltötték együtt, vidám poharazgatás közben Szilveszter éjszakáját. Hasonlóan, nagyszerű kedv uralkodott az aradi Magántisztviselők Egyesülete Goldis-uccai helyiségében, ahol Stefanescu mérnök, az egyesület népszerű elnöke fogadta a hatalmas számban érkező vendégeket.

Zsufolásig megteltek az összes vendéglők és kávéházak, amelyek rekordot csináltak. A Palace- és Dacia-kávéházak megteltek közönséggel, amely tulajdonképpen vidám hangulatban töltötte el az éjszakát. Színes luftballonok, tarka papírsapkák és az ilyenkor szokásos szerepintinek természetesen nem maradtak el és teljessé tették a szilveszter a Román Kaszinó, valamint a Carcul Militar bar, Vadászkiirt, Lido és a ma megnyílt Iparos

Otthon vendéglője mind zengett a jókedvtől. Megtelt a Román Kaszinó, valamint a Carcul Militar is, ahol az előkelő román társaságok gyűltek össze és kitünően szórakoztak a reggeli órákig. A Városi-étteremben Arad református társadalmá töltötte el nagyszerű hangulatban az éjszakát.

Döntött a zsüri

az Aradi Közlöny riportpályázatára beérkezett pályamunkák felett

Ma este hat órakor ült össze az Aradi Közlöny jubiláris riportpályázatának zsürije, hogy a beérkezett pályázatok felett döntsön. A zsüri elnöke: Domán Sándor, tagjai: Faragó Rezső, dr. Szöllösi Zsigmond, dr. Vörös László és az Aradi Közlöny szerkesztőségének egyik reprezentánsa voltak. A pályázatok felülbírálása nagy munkát jelentett a zsüri tagjainak, olyan nagyszámu pályamunka érkezett be, hogy azoknak áttekintése, pontos mérlegelése napokat vett igénybe, amíg végre ma döntésre került a pályázat.

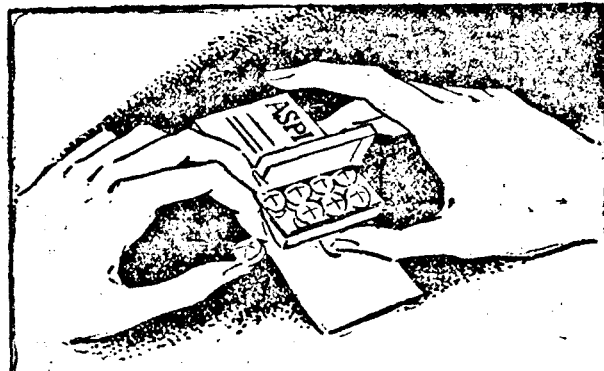
A zsüri tagjai elsősorban megállapították, hogy a pályázók nagyrésze féltreértette a pályázati feltételeket. Legtöbben ugyanis irodalmi munkát fejtettek ki és riport helyett novellát küldöttek be. A riportnak főkéllékei: aktuális, megtörtént esemény legyen érdekesen és a lehetőséghez képest röviden megírva. Nevekkal és pontos adatokkal ellátva, mert ez teszi autentikus riporttá a riportot. Ehelyett a beérkezett pályázatok legnagyobb része regényes formában adja elő mondanivalóját, feláldozva a lényegét a formának. A zsüri azonban természetesen tekintetbe vette, hogy nem hivatásos újságírók munkáit bírálja felül és ehhez képest válogatta ki a hatalmas anyagból azokat a pályamunkákat, amelyek részben díjat, másrészt pedig elismerést érdemeltek.

A döntés alapján díjban a következőket részesítették:

I. díjat nyert az „Egy amateur a sok közül” jelíges munka. Beküldője: Emmer Sándor, Arad, Str. Numa Pompiliu 37., aki egy tizenégy karátos szízarany töltőtollat nyert.

II. díjat nyert a „Kölni kaland” jelígejű riport. Beküldője: Vámos Böske, Arad, Str. M. Nicoara 12., aki aragonitból faragott, művészi értékű, teljes íróasztali felszerelést nyert.

III. díjat nyert a „Riport” jelíges munka. Beküldője: Moskovitz Zita, Arad, Str. Bú-

A javulás kezdete

amikor az aszpirines dobozt felnyitja és 20 tablettán látja a 20 Bayer-keresztet, akkor a javulás már küszöbön van. 1-2 tablettát egy pohár vízben bevéve megszabadítja a fájdalomtól és a hűléses megbetegedésektől.

ASPIRIN

Szilveszteri mulatságot rendeztek a gradistei katolikusok is, akik a templom-akció javára fordítják a nagyszerűen sikerült táncmulatság jövedelmét.

Mindezeket összevéve, nyugodt lélekkel megállapíthatjuk, hogy Arad idei szilveszteri éjszakája deris hangulatban, az őszinte jókedv jegyében és egy boldogabb újesztendő varázsában és reményében telt el...

cur 18., aki tíz kötet legújabb, értékes, irodalmi értékű, modern revényt kap.

A díjat odaitélés után a zsüri tagjai kiválasztották azokat a pályamunkákat, amelyeket elismerésben részesít. Ezek:

„Zamara” jelíges munka, beküldője: Gara György Arad, Reg. Ferdinand 19. „Inliusi éjszaka”, beküldője: Schönbrunn Ella Brasov, Str. Reg. Maria 23. „Klára”, beküldője: Varga Zsuzsa Arad, Str. I. Calvin, valamint a „Rex” jelíges munka, amelynek beküldője: Steiner Rezső Arad, Str. Bucur 2.

A pályanyertes és elismeréssel kitüntetett munkákat, megfelelő újságírói átdolgozásban, az újév utáni számokban közölni fogjuk, ugyan-csak újév utáni számunkban értesítjük a nyerteseket, hol és mikor vehetik át díjikat.

CENTRAL: D. e. 11 $\frac{1}{2}$, d. u. 3, 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

Egy éjszaka történt...

Pompás mulattató zenés vigjáték, főszereplői:

Claudette Colbert — Clark Gab'e.

SELECT: PREMIER! D. u. 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor.

A végső erőpróba.

Végtelenül izgalmas, fordulatos kalandorfi m. Leo Carrillo, Dickey Moore, Thlema Todd.

D. e. 11 $\frac{1}{2}$ és d. u. 3 órákor:

DON JUAN MAGANELETE.

Jön: ZILAHY IREN első filmje. EGY BOLONDOS EJSZAKA.

Jön: TARZAN, A FELELMETES. főszerepben: EUSTER CRABE.

Férfiak, vigyázzatok!

A nők elrabolták jogainkat — Egyenlőséget kérünk! — Le a nőtartással, le az udvariassággal! — 30.000 tagja van a Világszövetségnek, amelynek Budapesten is lesz fiókjá — „Drága Lola, Isten vele!” — Beszélgetés Bécsben Sigurd Höberthel, a Férfijogok Világszövetségének elnökével

Az Aradi Közlöny számára írta:

Bodó Béla

Bécs, az Aradi Közlöny riportja.

Itt bandukolok az Opern-ringen, amikor hirtelen stentori hang harsan fel mögöttem:

— *Kerls, wehrt euch!* — hangzik, mint egy csatakiáltás s egy rohanó alak kezembe nyom egy röpcédulát. Persze, gondolom, ez valami náci-dolog, de egy pillantás a röpcédulára, amelyen ez a szó diszlik: *Aequitas*, rögtön tudatja velem, hogy tévedtem; mert ez a röpirat csak legalis lehet. Annál nagyobb meglepetéssel olvashattam azután azt, ami a felszólítás után következett:

— *„Kereken ki kell jelenteni, hogy ez már valóságos majomszínház! Jönnek hozzánk az irodába hatalmas, nagyszál emberek és panaszos hangon nyöszörögnek: „En felakasztom magamat”, Mások ökölbe szorítják kezüket: „En megölöm a bestiát!” És aztán ránk hárul a feladat, hogy lebeszéljük őket ezekről az ostobaságokról, ügyvédet ajánlunk és rábeszéljük a válópörre. Vagy más alkalommal a törvényszéken láthatunk diadalittas győzteseket: apró, csenevész asszonyokat, akikről szégyenteljes vereséget szenvedtek nagy, erős férfiak. De vannak sokan, akik nem jönnek hozzánk. És előkerül a kötél, a revolver, nyitva felejtődik a gázcsap...”*

„Férfiak! Ébredjétek! Védjétek meg jogaitokat, — ordít nagy betűvel a röpirat — Elvált és igazságtalanul megterhelt férfiak, ártatlanul elítélt apák, törvényen kívül született gyermekek és mindenki, aki szenved a nők emancipációja következtében, szervezkedjétek a

Férfijogok Világszövetségében!

és alatta apró betűkkel: *Aequitas, Weltbund für Männerrechte, Wien, I. Heidenschusz 3.*

El kell árulnom: nem vagyok ijedős. (Múltkor is bementem egészen egyedül egy sötét szobába.) De az, hogy veszélyben van a férfijogom és velem is megtörténhet, hogy felordítok: *megölöm a bestiát!* — megrémített. És már indultam is a Grabenen keresztül a Heidenschusz-uccába, hogy a Világszövetség védje meg az én szegény, szerencsétlen férfijogaimat is.

Itt a Heidenschusz-uccában — mint szivdobogással megpillantottam — uccai üzlethelyiségben van a Világszövetség irodája. Hatalmas portálján domboru betűk hirdetik az *Aequitast*, a kirakatablakokban plakátok és felhívások, *férfiak, vigyázzatok, vigyázzatok, vigyázzatok...*

Tágas, nagy helyiség. Írógépek, sokszorosítók, kartotékdobozok. A falakon plakátok.

— *A férfijogom miatt jöttem,* — egy altisztel közlöm ezt s egy pillanat alatt egy Adolph Menjou kinézésű férfi áll előttem. Csinos ember, barkóval, pikáns kis angol bajusszal. Sigurd Höberth, igen, ő maga személyesen, a férfijogok őrangyala, a Világszövetség megteremtője és elnöke. Résztevé, barátságos mosollyal, de azért némi kárörömmel kérdezi, hogy mivel szolgálhat.

— *Üldöznek a nők,* — rebegtem — *segítséget jöttem*

Az elnök ur arca felvillanyozódik. Rögtön leültet.

— Szegény barátom, — mondja látható örömmel — nem maga az egyetlen. Mi férfiak, valamennyien a nők áldozatai vagyunk! (Sóhajt) Egyetlen ország férfial sem kivételek. Elérkezik az amazon-uralom. (A keze ökölbe szorul) És ezen segíteni kell! Mert mi most a helyzet? (Rámnéz szúrósan, de én nem tudom, hogy mi most a helyzet.) A helyzet az, — mondja a szünet után emelt hangon — hogy a jelenlegi törvények, a férfitarzsadalom kárára, olyan védelemben részesítik a nőket, ami felháborító és igazságtalan,

— Mert kérem: amíg a nőknek nem volt politikai joguk és teljesen függtek a háztartásban a férfiaktól, a nőket védő törvényekre igenis szükség

volt. De most: *hol van jogfosztott nő?* Na kérem: ugye nincs? És hol van az a nő, aki függ a férjétől? Ez a szó, hogy a „gyengébb nem” elavult, mint az omnibusz. A nők kiharcolták az egyenjogúságukat és a törvények mégis nagy kedvezésben részesítik őket. Én nem harcolok az asszonyok ellen. Hangoztatom, hogy (— *messzebb kell ülni az elnök urtól, mert dobhártyát sértően hangoztat* —) azoknak az asszonyoknak, akik szeretik a férjüket, akiket a férjük szeret és akik ezt a szeretetet meg tudják tartani, több védelmük van, mint amennyit a törvények nyújtani tudnak. De ilyen nő kevés van, a legtöbben csak kényelmes életet akarnak élni a férfiak munkája, idegzete és veritéke árán! Ezek, igen, ezek keserítik meg a férfiak életét és gyűlöltetik meg velük a házasságot, mert hiszen ha válásra, gyerektartásra kerül a sor, a törvény nekik ad igazat...

Közbevágtam:

— *Az elnök urnak szintén?*

— *Mit szintén?*

— *Az elnök urnak is megkeserítették az életét?*

Bajuszpedrés következik:

— *Nem erről van szó, kérem!* Arról, hogy harcolni kell a törvények ellen! Mert, — és most már ismét harsog az elnök ur hangja — a férfiak legnagyobb része semmit sem csinál az igazságtalanság ellen...

Ujból közbevágtam:

— *Talán félnek a nőktől?*

De az elnök ur leint:

— *Aber! Félni! A világháború nagyobb volt, mégsem féltünk!*

— *A világháború, igen, de ott nem voltak nők.*

— *Hála Istennek!* — fakad ki az elnök ur s elnémit szóarádatával:

— *Nem félünk, csak lusták vagyunk. Ülünk a kávéházakban, a vendéglőkben sápadtan és szidjuk fogcsikorgatva a nőket. Tenni pedig semmit sem teszünk, várjuk nyitott szájjal, hogy a sült galamb belerepüljön, várjuk, míg a férfijog har-*

A „Világszövetség” tíz pontból álló követelése

— Tíz pontból áll követelésünk, — hangzik a válasz — itt vannak a legfontosabbak; tehát: 1. *Olyan elvált asszonyok, akik vagyonosak, vagy létminimumot elérő jövedelmük van, ne kaphassanak tartásdíjat.* 2. *Tartásdíjat csak akkor lehessen igényelni, ha a házasság legalább három évig tartott.* 3. *A tartásdíj összege egyenes arányban álljon a házasságon kívül született gyermekek felneveléséről gondoskodni.* 5. *Megszüntetendő a nőekkel szemben minden kivételes udvariasság, etc.*

— Ezekről még lesz szó... Most már harmincezen vagyunk és akik eljönnek, — mert eljönnek majd még Amerikából is — az uccán is propagálni fogják a nagy eszmét.

Elhallgat. Most kérdezhetek:

— *Hogy jutott elnök ur arra a gondolatra, hogy megalakítsa a Világszövetséget?*

— *Láttam a férfiak szenvedését, — feleli — tanulmányoztam az országok törvényeit.*

— *Az elnök ur házas?*

— *Nem... Voltam...*

— *Elvált?*

— *Persze, természetesen.*

— *És ha szabad tudnom, volt valami más is*

Nincs devizagondja,

ha külföldi folyóiratát

Sándor Ferenc könyvüzletében

rendell (a prefektúrával szemben).

Az új angol, francia, német folyóiratkatalógusok betekinthetők. 5779

BOCCACCIO

DANCING-BAR

337 **Bucuresti, Calea Victoriei 2.**
(Clădirea Românească épülete.)

A főváros attrakciója. Szencsélős művészi program. Londoni revü. A világhírű be- edüművész ZILZER IBOLYKA és a páratlan BLUE STAR.

cosai kikaparják számunkra a gesztenyét az égő parázsból... *Pfuj!* — tör ki a megvetés az elnök urból — *ilyenek vagyunk mi, férfiak.*

Nagyon szégyeltem magam. De az elnök ur megvigasztalt, hogy vannak még rettenetesebb férfiak is. A kárörvendők. Például: *A.* röhög azon, hogy *B.* milyen nagy pácban van a gyerekekkel, meg a nővel, akihez pedig *A.*-nak több köze volt, mint *B.*-nek. Közben nem tudja, hogy a hölgy *C.*-vel, *D.*-vel, *E.*-vel, sőt, igen, sőt *F.*-fel szemben is igen keves volt. *A.* nő ezeket az urakat egyszerűen elfelejtette, mert *B.* az, akitől a törvény előtt a legnagyobb tartásdíjat lehet kiszorítani. De még nem vagyunk készen! *Hodli mihi, cras tibi...* Ma nekem, holnap neked. Az ur sem viszi el szárazon, megnősül, pokol az élete, elvállk és életfogytiglani nőtartásra ítéli az igazságtalan törvény. *Heute rot, morgen tot: ma legényember, holnap házas...*

A gyenge idegzetűek érezhetik azt az érzést, amikor orvosi könyvekben olvassák az emberi szervezet betegségeiről szóló leírásokat, amit én éreztem az elnök ur előadása közben. Láttam, hogy sápadok és annál meggyőzőbben folytatta:

— *Vegyük kérem, hogy Önnek házasságon kívül gyereke lesz egy „hölgynél”. Ön apa kérem. A nő Önt bepereli. A nő vagyonos, Ön szegény. Mi történik? Ön fizetni kénytelen, mint a köles. Erkölcsei kárt a nőnek, mert csökkentek a férjhezmenési lehetőségei — azt a törvényt nem kérdezi, hogy miért nem vigyázott a finom hölgy magára — és fizet gyerektartást. Vagy más eset: a nőnek állása van. Önnek is, házasok. Elválnak, mert nem bírják ki egymás mellett. *Illetve Ön nem bírja ki az életet tisztelt neje önagysága mellett.* Most jön a törvény és azt mondja: *uram, fizessen élete végéig a nőnek ennyit és ennyit.* A nő kacag magában, jövedelme megduplázódott.*

Szünet. Nekem a homlokom verejtékezik.

— *Elnök ur, — könyörgök — hát mit csináljunk?*

Az elnök urnak ünnepélyessé válik a hangja: — *Egyesüljünk világ férfiai a Férfijogok Szövetségében. Harcoljunk nyitott sisakkal. Előre!*

— *Harcolni, — lelkesedem — igen! De hogyan?*

Az életében, ami megérlette esetleg a nagy harc gondolatát?

Rámbámul:

— *Volt... igen... de én nem azért... én láttam a férfiak szenvedését...*

Még egy kérdést próbálok meg:

— *Mit tartoznak csinálni a tagok?*

— *Havi egy silling a tagdíj, — ez már üzleti hangon hallatszik — de azért minden tag kap ingyen ügyvédet, ha válni akar.*

Harmincezer tag, az havi harmincezer silling. De a háborúhoz pénz kell...

— *Belép? — kérdezi az elnök ur. Habozok. —*

Mert ha itt nem akar belépni, beléphet Budapesten is. Meg fog helyi szervezetünk ott is alakulni.

Ideadja budapesti megbízottja címét. Szívélyesen elbucszunk. Ha nem is léptem be, én már harcos vagyok...

Drága Lola! Nem irtam magának karácsonykor képeslapot! Bécsből az Opera fotográfiájával. Minek? Maga tudja, hogy szeretem. Most így, itt üzenem, hogy a dologból mégsem lesz semmi... Maga nem fogja megkeseríteni az életemet!... Nem fog megfosztani jogaimtól!... Nem akarom, hogy tartásdíjat követeljen tőlem! Ha tud várni, várjon, míg győzünk. Ha nem, Isten vele.

POMPIER

a legjobb és legolcsóbb
tűzoltó készülék

BUCURESTI, Str. Carol No. 24.

Telefon 3-23-48.

348

Feltáruhnak a Kreml titkai

Sztalin feleségének regényes élete és rejtélyes halála

Irta: RADZIWIŁ KATALIN hercegnő

Lassan halad a gyászmenet a csöndes és komor Moszkvában. Chopin gyászindulóját játsza a katonai zenekar és egy fedetlen fejű férfi követi a gyászkocsit: nagy, keletien sötét szemében könny csillog, de a könnycseppek nem peregnek le arcán. Utolsó hajlékához kíséri feleségét Sztalin, aki elvesztette életársát. Ez a csupa acélember nélküle sohasem lett volna az a hatalmas diktátor, a hallgató, komor és titokzatos lény, aki a Kremlben Oroszországot kormányozza.

Nedezsda Allelujeva, ez az energikus és becsületes asszony, aki mindig tudta, mit akar, mindennél jobban szeretete Sztalint és ő volt az egyetlen a világon, aki szembe tudott helyezkedni a diktátorral és befolyásolni tudta elhatározásait.

Nadia

Szergely Allelujev, a fiatalasszony apja, Tiflisben ismerkedett meg Sztalinnal. Lakatos volt és politikai agitációjával és forradalmi eszméivel csakhamar olyan hatással volt Sztalinra, hogy a kollégiumból, ahol valástudományokat tanult, csakhamar kicsapták. Ez volt Sztalin kalandos karrierjének kezdete. Világfiogásuk és politikai véleményük közössége szoros barátságban egyesítette a két férfit, akik együtt alapították meg Tiflisz forradalmi pártját. A rendőrség csakhamar leplezte a politikai szervezkedést és Sztalinnek Batumba kellett menekülnie, hogy ne kerüljön börtönbe. Szergej Allelujev Bakuba ment, ahol feleségül vett egy georgiai nőt, majd 1902-ben megkérte Sztalint, hogy legyen leányának keresztapja.

— Nem vállalom — felelte Sztalin. — Az orthodox vallás megtiltana, hogy egyszer majd feleségül vegyem.

Mialatt Nadia növekedett, Sztalin forradalmi mozgalmakba keveredve, hányatott életet élt, több ízben börtönbe került és nagy szerepet mint a forradalmi párt egyik vezetője. 1907-ben, négy hónappal újabb letartóztatása előtt, megöszült. 1908-ban, mialatt ő börtönben ült, fia született. Ekkor már másodszor vitték Szibériába, ahonnan másodszor szökött meg és Szentpétervárra utazott, ahol egy gárdista tiszt lakásán rejtőzködött. Rejtékhelyéről állandó összeköttetést tartott fenn a kommunista párt vezérével. Újból elfogták s ő újból megszökött. Kétségbeesztő helyzetében most már nem tudta, hová menjen.

Egyetlen reménye volt: régi barátja, Allelujev, aki Szentpéterváron egy villanygyárban dolgozott és Allelujev felesége, a georgiai asszony. Sztalin idejének nagy részét náluk töltötte. Két leányuk volt. Nadia és Tyura, az egyik 12, a másik 10 éves, mindketten szépek és elragadóak, mint az orosz délvidék leányai, ők voltak ketten Sztalin sötét napjainak csillagai.

Nadia észrevette, hogy Sztalint nyomköveti a rendőrség. Hazatérve az iskolából, két embert látott, akik Allelujev házával szemben álltak az uccán. Nadia megérezte, kit keres a két ember. Anélkül, hogy bárkinek szólt volna, megvárta Sztalint az ucca sarkán és figyelmeztette. A hüvös és rideg Sztalint meg-

hatotta a fiatal leány ragaszkodása, aki megígérte, hogy a jövőben örködni fog mellette. A tizenkétéves leány és a forradalmárok titkos írásban állapodtak meg és Nadia lett a közvetítő Sztalin és a párt között. Senki sem sejtette, hiszen olyan fiatal volt.

Egy elrejtett levél

Sztalin hamarosan megértette, milyen csodálatos segítő társat talált a leányban, aki legfőbb bizalmasa lett. Teljesen a leány bájos lényének befolyása alá került. Nadia rendkívül tehetséges volt és bátor jelleme szembeállt a veszélyekkel. Egy éjszaka a rendőrség házkutatást tartott Allelujevék lakásán, hogy kompromittáló adatokat szerezzen Sztalin ellen. A rendőrség gyanuja szerint Sztalin bizonyára hátrahagyott Allelujevék lakásán ilyen dokumentumokat. Semmi nem volt a lakásban, csak egy levél, amelyet Nadiának másnap kellett volna elvinnie Sztalin egyik politikai barátjához. Mialatt apja a rendőrökkel vitatkozott, Nadia hosszú hajában elrejtette a levelet, úgy-

STALIN, a „vörös cár”

ba bujt és úgy tett, mintha mélyen aludna. A rendőrök az alvó leányra pillantva, távoztak, anélkül, hogy felköltötték volna.

Amikor Sztalin megköszönte ezt neki, a leány egyszerűen így szólt:

— *Felesleges a köszönet, hiszen annyira szeretem és olyan természetes, hogy megpróbáltam önt megmenteni.*

És Sztalin, a hüvös és rideg georgiai, szenvedélyesen megcsókolta a leányt. Ez a csók előre meghatározta sorsukat.

1912. májusában egy sztrájkmozgalom kegyetlen leverése után, kormányellenes tüntetés volt Szentpéterváron. A tüntetésen közel egymillió ember vett részt. Sztalin ebben az időben Csillag címmel forradalmi hetilapot adott ki. A lapot nem lehetett postán szétküldeni, hanem gondosan borítékba téve, kézről-kézre osztogatták. Nadia azok között volt, akik részt vettek a forradalmi hetilap szétosztásának veszélyes munkájában. Ezzel kezdődött forradalmi működése és ebben az időben már azt irták róla, hogy halálra ítélték. Nadia a pártot és a forradalmat szolgálta, de a párt és a forradalom az ő szemében Sztalin volt, érte áldozta fel magát, őt igyekezett megvédeni, minden lehető módon. És ugyanakkor ő volt az, aki rábeszélte Sztalint: folytassa az összeküvést, pedig Sztalin már-már az egyre tornyosuló veszélyek miatt abba akarta hagyni forradalmi munkáját. A Csillag rövid ideig jelent meg, nem tetszett Leninnek és az ő tanácsára napilapot, adtak ki, a Pravdát. A lap kiadóiként kitalált nevek szerepeltek, amelyek mögött Sztalin rejtőzött, mint a Pravda legfőbb irányítója.

Sztalin törvényen kívüli állapotban élt és ritkán töltött két egymástkövető éjszakát ugyanazon a helyen. Nappal eltűnt, hogy megjelenjen a lap szerkesztőségében, ahol érdeklődött az új eseményekről és cikket diktált, majd ismét eltűnt. De volt valami, ami mindig

Injekció nélkül, fájdalommentesen belsőlegesen, szájon keresztül véve gyógyíthatók

a Syphilis: Tropaqyl-al,
az Impotencia: Ugijl-al.

A párisi Lacroix laboratórium valódi francia gyártmányai kaphatók az ország valamennyi gyógyszerárában és drogueriájában. Kérjen dímentesen prospektust a romániai vezérképviseléstől:

Laboratorium Lacroix.

Bucuresti, Str. Academiei No. 2. 397

tudta, hol tartózkodik Sztalin és őrt állt azokon a helyeken, ahol Sztalin megfordult. Nadia Allelujeva. Egy kémnek sikerült bejutnia a Pravda helyiségébe és miatta Sztalint letartóztatták, de egyetlen kompromittáló írást sem találtak nála. Az írásokat barátai kezében megsemmisítették. Sztalint bebörtönözték Szentpéterváron. Nem sokkal később szegényesen öltözött leányka, piszkos kendővel bekötött fejjel jelent meg a börtönőrnél és könyörgött neki, engedje meg, hogy piroskít — orosz pástétomot — árulhasson a foglalkozók között. Az ő engedélyt adott, mire a leány megjelent Sztalin cellájában.

— Kérem, vegyen tőlem egy kis piroskít, — mondotta siró hangon a leány Sztalinnek, aki nyomban megismerte, — beteg az édesanyám, néhány kopekre volna szükségünk.

Nadia Allelujeva volt. Sztalin két pástétomot vásárolt, amelyben két üzenet volt. Az egyikben közölték vele, hogy a kompromittáló iratokat megsemmisítették, a másikban pedig maga Nadia írta, hogy időről-időre megjelenik majd cellájában és üzeneteket hoz. Ez sikerült is neki, mindaddig, amíg Sztalin Szentpéterváron maradt, de néhány hónap múlva Szibériába vitték, ahonnan hamarosan megszökött, elhagyta Oroszországot és Bécsbe utazott, hogy ott Leninrel tárgyaljon.

Egy titkosrendőr halála

Visszatérve Oroszországba, feltűnő jó viszonyban találta Nadiát a szentpétervári Okranarendőrség egyik legügyesebb detektívjével. A fiatal leány összehatókozott a titkosrendőrrel azért, hogy segítő társat nyerjen benne annak megvédelmezésére, akit annyira szeretett. Sztalin gyanakodott. Egy nap az egyik elhagyatott uccában törrel meggyilkolva találták ezt az embert. Egyetlen tanúja sem volt a bűnténynek, de többek között Sztalint gyanúsították, mert a titkosrendőrnek az volt a feladata, hogy Sztalin után nyomozzon és ellenőrizze.

Sztalint elfogták és bíróság elé állították. A törvényszék elnöke meg volt győződve Sztalin bűnösségéről. Váratlanul egy fiatal leány jelentkezett, akinek szépsége megiepte a törvényszéki elnököt. A leány hidegen azt a vádat emelte önmaga ellen, hogy ő a gyilkos. A törvényszéki elnök kihallgatja a leányt.

— Üldözött és azzal fenyegetett, hogy szüleimet börtönbe juttatja, — mondotta Na-

GOLGA-VERSEK

KÖNYVE

kaphatók az

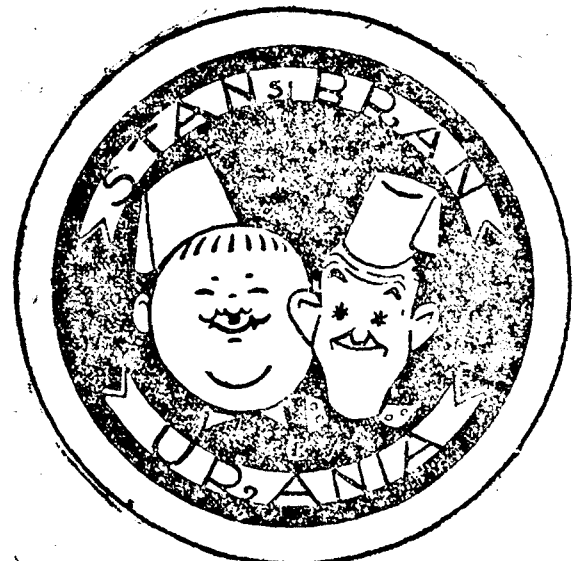
ARADI KÖZLÖNY
fiókkiadóhivatalában

Ára 40 lei.

URANIA

Ma, kedden d. e. 11 1/2 órakor (mérs.)
D. u. 3, 5, 7 1/4, 9 1/4 órakor.

Nagy kacagató műsor! PREMIER!

A SIVATAG FIAI

MUZSAY ruhái a legjobbak!

5719

dia, — ha nem megyek vele. Leszurtam. Sztalin ártatlan!

A törvényszéki elnök láthatóan nem nagyon hitt a történetben, mert azt tanácsolta a leánynak, hogy felejtse el, ami történt. Ugy találta, hogy a leány tulságosan fiatal ahhoz, hogy börtönbe zárja. Sztalin megmenekült a gyilkosság vádjától, de ismét bezárták anar-chista szervezkedés miatt. Elítélték és Szibéria északi, fagyos vidékére száműzték, ahol négy évig maradt. Még komorabban, mint azelőtt. Sztalin alig beszélt fogolytársaival. Nadiára gondolt és gyötörte a féltékenység az agyonszurt ember miatt.

— Megölném Nadiát, — ismételte magában, — ha...

Ne felejtjük el, hogy a georgiai nők gyakran már 13 éves korukban anyák.

A hirnők Sztalin kunyhójában

Megkezdődött a nagy háború. A Románok trónja összeomlott. A szibériai száműzöttek egy nap megtudták, hogy elvtársuk érkezik, aki híreket hoz Oroszországból. Egy sápadt fiatalember érkezik egy este, bundába burkolózva. Éjszakára Sztalin kunyhójába küldték. Amikor a hirnők levette bundáját és sapkáját, Sztalin nagy csodálkozására felismerte benne Nadiát. A leány két kezét Sztalin vállára tette, hosszan szemébe nézett és homlokon csókolta. Ez volt az egyetlen csók a három nap és a három éjszakán, melyet együtt töltöttek.

Sztalin visszatérhetett Oroszországba és megkezdődött a karrierje. Nadia a titkárnője lett és állandóan okos tanácsokkal látta el. Sztalint sokáig bántotta az Okrana titkos rendőrének emléke, de végül is diadalmaskodott a szerelem.

— Felségül veszek — mondta Nadiának — és ha nem én vagyok életedben az első, akkor megöllek.

Elvált első feleségétől, akitől már évek óta külön élt. Új élet kezdődött számára. A háttérben maradván, Nadia volt Sztalin legfőbb tanácsadója és barátja. Asszonyi intuíciójával próbálta enyhíteni azokat az ellentéteket, amelyek Sztalin, Lenin és Trockij között támadtak. Egyedül csak ő mert tiltakozni azok ellen a megtorló eszközök ellen, amelyeket tulságosan erélyeseknek talált.

— Segítettek — mondta Sztalinnak — amikor a cár rendőrsége üldözött. Ez jogot ad nekem arra, hogy most segítsek azokon, akiket a te rendőrséged üldöz.

Nadia könyörgése ellenére, Sztalin egyszer agyonlövetett egy embert, aki nem tudott kellő magyarázatot adni arról, hogy mit keresett a Kremlben. Az emberek fecsegték és meséltek... Egy nap furcsa hírek keringtek a Kremlben... Nadia Allelujeva beteg... Nadia Allelujeva haldoklik... Merhalt...

Meghalt, anélkül, hogy bárki is tudta volna, mi volt a baja.

Három nappal később a csendes és komor Moszkvában lassan haladt egy gyászmenet. A koporsót kivitték a Kremlből és egy fedetlen fejű férfi követte: nagy, keletien sötét szemében könny csillogott, de a könnycseppek nem peregtek le arcán.

A férfi és a koporsó eltűnt a ködben.

Lapzártáig még nem akadtak nyomára az elmenekült banditáknak

(A budapesti banditámadásról szóló tudósításunk folytatása)

A déli órákban a rendőri nyomozás anynyiban eredményt mutatott fel, hogy a budai Török János-uccában gazdátlanul megtalálták a keresett két gépkocsit, amelynek Bc. 941. volt a rendszáma. A rendőrség megállapította, hogy az autó azonos azzal a gépkocsival, amit az elmúlt éjjel az Andrássy-utról loptak el és amely Totisz Árpád textilgyári igazgató tulajdona. Sötétkék csukott Steyer-kocsi a szóban forgó gép. A banditák azokat a helyeket, ahová kézzel érték, sárral kenték be, hogy eltüntessék ujjlenyomataikat.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank központjában, amikor a megdöbbentő eseményről értesültek, a gvsz jelűl öt percre felfüggesztették a munkát. Délben 12 órakor a tisztvisel-

ők Weisz Fülöpöt, a bank elnökét az újv alkalmából üdvözölni akarták, ez azonban elmaradt. Érdekes, hogy a pénzügyet ugyanezen bankfiókja ellen ez már a harmadik rablótámadás. A legutóbbi, mint emlékeztet, a statárium alatt történt és akkor a tetteseket, Ondit és társát a rablás után elfogta a rendőrség. Pár nap múlva Ondit ki is végezték. Jójárt főpénztáros mindhárom bankrablás szemtanúja volt, ezért állandóan készenlében állott hasonló eseményekre. Becsületessége, állásának védelme az utolsó pillanatáig jellemzője maradt a kitünő főtisztviselőnek. Amikor összeesett, még mindig kezében szorongatta a bankjegyeket, amelyekkel a Szalay-féle ezerpengőst fel akarta váltani.

Életfogytiglan száműzte Stalin Zinowjewet és Kamenewet

Biflincsbeverve szállították a két szovjetvezért a lassu halál fagyos szigetére

Londonból jelentik: A Daily Express értesülése szerint Stalin minden bíról eljárás és bizonyítás mellőzésével Zinowjewet és Kamenewet a Soravetzky-szigetre, az orosz Ördög-szigetre való életfogytiglan száműzésre ítélte.

A két szovjet-vezért megbilincselve, tehervonaton már el is szállították. Moszkvából a

szigetre, ahol a hőmérséklet csak ritkán száll a fagyponthoz és lassan biztos halál vár rájuk. Kamenew megelégedettnek látszott és mosolygott, amikor felszállt a vonatra, nyilván örült annak, hogy nem létezik halálra. Zinowjev azonban, akinek előrehaladott tüdőbaja van és aki tudja, hogy gyorsan fog végezni vele az ottani klíma, elkeseredetten ment őrel között.

Az aradi villanygyár fejlődése

Az aradi villanygyárt 1899-ben alapította a budapesti „Közuti és villamosági r.-t.”, amely megvásárolta a Ganz és Társa cég ötven esztendőre kapott koncesszióját. Ezt a koncessziót Aradváros adta Ganzéknak és a vállalat ötven évre megkapta a villamosenergia szolgáltatásának kizárólagos jogát a város egész területére. A budapesti vállalat tulajdonában volt a részvények négyötöde és 1920-ban megállapodás jött létre a Banca Romaneasca és a budapesti részvénytársaság között a részvények átadására. Az ügyletben több román bank vállalt érdekltséget a Banca Romaneascával élükön és az új társaság, amely Erdély több városában megvásárolta a villamosüzemeket, új vállalatot alapított „Creditul pentru intreprinderi electrice” néven, Bucuresti székhellyel. Az aradi villanygyár részvényei tehát ennek az új társaságnak kezébe kerültek.

Azóta román vállalkozásként működik az aradi villanygyár a „Creditul pentru intreprinderi electrice” ellenőrzése mellett. Az aradi villanygyár nyomban megkezdte a szükségesnek mutatkozott renoválásokat és átalakításokat, amelyekre nagy szükség volt, mert a háborús évek alatt az aradi villanytelep siralmas állapotba került. Szükség volt a hálózat kiterjesztésére és számos új gép beszerzésére is. A gyár vezetősége nem kimélt sem munkát, sem fáradságot és aránylag rövid idő alatt a villanytelep megfelelt minden követelménynek. Az elkövetkező tizenégy éven keresztül megszakítás nélkül dolgozott és fennakadás nélkül biztosította Aradváros villanyszolgáltatását.

Az aradi villanygyár nemcsak Aradnak szolgáltat világítási, ipari és más áramot, hanem a környéknek is, így Aradulnou, Sannicolau-mic, Pecica és Curtici községeknek, míg a „Ghioroc-Pancota” villamosági r.-t.” révén ellátja árammal Pancota, Masca, Galsa, Siria, Covasint, Cuvin, Ghioroc s Minis hegyaljai községeket, a „Bánati villanyelosztó r.-t.” révén viszont Lipovának ad áramot, ezenkívül a hegyaljai villamos részére szükséges energiát szolgáltatja.

Az aradi telep energiaközpontja 1743 négyzetméter fűtési területtel rendelkezik, négy, összesen hatezer lóerős gépe van és generátorai 4416 kilowatt áramot közvetítenek, ami teljesen megfelel a jelenlegi követelményeknek. A gyárvezetőség azonban a jövőre is gondol és ebben a tekintetben már folynak a tárgyalások a városvezetőséggel a szerződés újabb 23 éves meghosszabbítása tekintetében. A gyár ezzel szemben nagy előnnyel ajánl a városnak: kiterjeszti és modernizálja a közvilágítást, háromfázisú áramközpontot építtet a jelenlegi kétfázisú helyett, mint az ma minden világvárosban működik, azonkívül 400 ezer kilowattóra évi ingyenáramot ad a városnak ipari szükségletei céljaira. A tervezett új villamosági berendezések mindenesetre hozzá fognak járulni ahhoz, hogy Aradnak szebb, modernebb és világvárosibb képét nyújtson.

A világ legnagyobb tengeri hadgyakorlata

Az amerikai és japán flották párhuzamos manőverei

New-Yorkból jelentik: Az amerikai haditengerészet tavasszal a világ legnagyobb hadgyakorlatát tartja. Az Egyesült-Államok hajóhada a Japánnal szomszédos vizekre vonul fel és a hadgyakorlatban 200 hadihajó és 400 repülőgép, valamint egy óriási repülőgép anyahajó vonul fel. Az amerikai tengeri haderő létszáma 55.000 főre tehető. A hadgyakorlat napokig el fog tartani és majdnem ugyanakkor, amikor az amerikai tengerészet befejezi hadgyakorlatát, a japán haditengerészet kezdi meg szintén nagyszabású hadgyakorlatát és az a zóna, amely a két manőver helyét elválasztja, alig lesz tíz mérföldes.

Legújabb divatu

férfi öltönyök, téti-kabátok

legolcsóbban készülnek

ANGERER SÁNDOR

uri szabónál

ARAD, Marasesti és Consistoriului ucca sarok.

Eszmei határok

Az Aradi Közlöny számára írta:

WILLER JOZSEF dr.

kamarai képviselő, az Országos Magyar Párt parlamenti csoportjának főtárgya

Lugoj, 1934. december 31.

Kedvelt gondolata Titulescunak, már ismételtén visszatért rá. Eszmeiek legyenek az országok közti határok, kivált az, amely Romániát Magyarországtól elválasztja. Vagy is: ne kelljen megrakni azt a határvonalat zsandárral, fináncsal, ne kellemetlenkedjenek az utasoknak se vámvizsgálattal, se utlevélkontrollal. Ne meredezzenek egymás ellen puskacsövek, öblös ágyuk, ne rázzuk az öklöket, ne vicсорítsuk egymásra a fogunkat, ha el is választ bennünket az országhatár. Legyen tehát az a vonal tisztára csak szimbolikus valami, amely jelzi, hogy meddig terjed egy állam szuverenitása. A határon innen és túl pedig lakjanak békés, jószándéku emberek, akik ahelyett, hogy nyelvet öltögetnének, átnyujtanák a kezüket baráti parolára, kultura kinéltetésére, gazdasági erők egyesítésére, boldogulási lehetőségek kiaknázására, rövidke földi életünk megszépítésére.

Nem keresem most, hogy mit felelnek erre az üzenetre a határon túlra élők. Azt se kutathatom immár, hogy mennyire tölthetők be mi kisebbségek a közvetítő szerepét a gondolat megvalósítása körül. Hiszen elégszer fölkinálkoztunk már, de mindig leintettek bennünket. Törődünk hát bele a megváltozhatatlanba: csak akkor állnak majd velünk szóba, amikor nagyon nagy szükség lesz ránk. Azt azonban annál inkább meg kell vizsgálnunk, hogy milyen lehetőségekre támaszkodik Titulescu, idehaza, mikor a gondolatát megvalósítani szeretné. Megvan-e a remény a jelszó valóraváltására, vagy, ami ugyanazt jelenti: megvan-e a lélektani adottság ilyen diplomáciai elgondoláshoz?

Szerény véleményem szerint ilyen nagyarányú közeledéshez, mely az országhatárnak pusztán szimbolummá való emeléséhez vezetne, korántsem elég, hogy a jelszót kikiáltjuk a nagy világba. Ehhez nem elég a Titulescun stentori hangja sem. Munkatársakra lenne szükség, akik fölkarolják az eszmét és fogakonyakká teszik a lelkeket az eszme befogadására. Olyan munkatársakra lenne szükség, akik őszintén átérzik a tétel nagyvonalúságát és akiknek meg is van a befolyásuk a kedvező tömeghangulat kialakulására.

Sajnos, amit magunk körül nap-nap után tapasztalunk, korántsem jogosít bennünket vérmes reményekre. A határ ideálistálásához baráti érzelmek kellenének. Hol itt a barátságos érzület, a kibékülésre való hajlandóság?

Halljuk a panaszt: a magyarság iránti rokonszenv felébredése lehetetlen, amíg magyar részről nem tapasztalni a mai helyzetbe való beletörődést. Ei, de hiszen laknak itt óriási tömegben magyarok a határon innen is, hát irányukban miért nem akar fölenyedni a hatalmat százperentesen élvező népszívének jégpáncélja?

Fölkinálkozásunk nem érne semmit. Megmondtam legutóbb a felirati beszédemben. De azt is megmondtam a parlamentben és megírtam ismételtén hírlapi cikkekben, hogy feltétlenül román részről várnám a békejobb-nyujtást. Ameddig önértetünk feláldozása nélkül elmehettünk, addig el is mentünk. Ami ezután következne, már a gerinctelen csuszomászó értéktelen meghunyászkodása, az ala-

mizsnát kérőnek koldus-geztusa volna. Az erősebbnek gavalléros megmozdulását várjuk.

De hiába várjuk. Ehelyett a multakon való nyargalást látjuk erdélyi román vezetőinknél. Ugy befeketitettek már bennünket, mintha az a mult bűnök, gazságok láncolata volna, mintha abban nem akadt volna egyetlen követésre érdemes példa sem. Ez olyan tulzás, melyet a tárgyilagos igazság távolról se bír meg s melyet aktív politikusokkal szemben jóvátehetetlen hibának kell minősítenünk. A magyarnyelvű közalkalmazottak a kenyerüket vesztették, mert román nyelvbéli jártasságukat nem találták kielégítőnek. De ugyanekkor Vajda Sándor előadást tart az oradeai román ifjaknak, melyek során elmeséli, mint élete egyik legfőlemelőbb óráját, hogy feleségével így értette meg déli hadseregünk katasztrófáját: „Ezután már nem kell magyarul beszélnünk!” Vajjon szabad-e ilyen kirívóan érzékeltetni a mi nyelvünk iránt érzett gyűlöletet, amikor azt kívánjuk, hogy az itteni magyarság — tanuljon meg románul? Csak mellesleg állítom ide a magam emlékét: én bizony jól megvoltam a románnal harminc év előtt is és megtanultam a nyelvét anélkül, hogy ebben valami borzalmas terhet akartam volna a vállamra venni.

De hagyjuk a kisebbségi élet keserőségeit. Hatalmi tulkapások se idéződjenek itt, mint megannyi tilalomfái a közeledés lehetőségének. Az eszmei határok feltételeznék, hogy a magyarság kultur-értékei elismerésben részesülnek. Ha a határok csak szimbolikusokká válnak, akkor a két nemzet legnagyobb kultur-tényezőjéül bizvást elfogadván a két ország fővárosát, azok kölcsönös meglátogatása természetessé válik. Hogy megint a magam példájára hivatkozzam: én bizony szeretettel kalauzolom erdély-bánati barátaimat a román fővárosban; szívesen megmutatom nekik a rohamosan fejlődő város legérdekesebb részeit. Soha eszembe nem jut a fogyatkozásokra céltatosan rávilágítani, vagy a tényleges értéke-

A GRIPPA

legelső tüneteinél
alkalmazzunk egy

THERMOGENE

Kötést

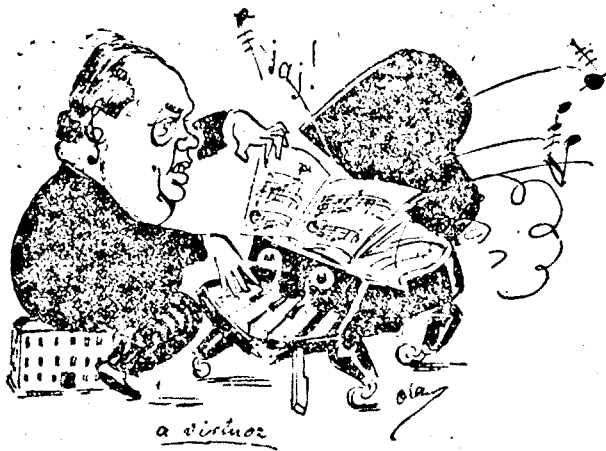
Rehabilitáló és fájdalomcsillapító ystta,
mely a tüdő és bronchiák
vértóduklását meggátolja.
Kapható az összes drog-
riákba és gyógyszerárakba.

ket lekicsinyelni. Ezzel szemben olvassuk el a Curentul, micsoda torzképet ad Budapestről és az ott élő magyarokról. Nincs ott kultura, nincs ott szépség, nincs ott szórakozás. Hosszupipájú emberek róják ott az uccát, nagyokat köpve, — és éjjelitündérek, molesztálva a járó kelőket. Boldog Isten, de hogy veszem rossz néven ezt az utloirást. Elvégre egy metropolis minden vendégnek azt nyujtja, amit leghamarabb percipiál. Vannak Bucurestiben barátaim, fényes nevei a román közéletnek, akik elragadtatással beszélnek Budapestről; ki a magyar uri társaság finom modorát dicséri, ki a muzeumokat, ki az operát, ki a fényes szállodákat és étkezőhelyiségeket. Hát minek irigyeljem a Curentul emberkéjétől az éjjeli lepkéket, meg a köpködő pipázókat. Tudomásul veszem, hogy neki ezt nyujtotta Budapest. De az atmoszférára mégis jellemző ez a leszólás. Elfogultak, nagyon, nagyon elfogultak, ahol így látják a tulsó part dolgait. S amig így látják, addig kevés reményünk lehet arra, hogy ledőljenek Titulescu trombitájára a határt, országhatárt és láthatárt egyaránt elzáró falak.

De vajjon elhíhető-e, hogy a kitűnő külügyminiszter is ilyen álmódosítás rabjává legyen s a szomorú valót ilyen csalóka szemüvegen át nézze?

Biz' én alig tudom ezt elhinni. Ez az álomkép inkább csak — az eszmei határon túli hangulatra vetítődött a nagyvilág diplomáciájának mozivásznára.

ARADI PORTRÉK

A szilfid Whitemann a muzsája,
Zongora a fogyókurája:
Kalocsay, a jazz- király
Még a Lisztből is dzsesszt csinál...!

Egy „Gloriával” a feje fölött
Nincs oly szabály, mit ne „driblizne” játszva,
S a Munkakamara is rendbe jött,
Mióta ő, Vulpe a kapitánya..!

CSAK ZERDIK rádiót

vegyen, mert az tökéletes.

Romániai vezérképviselőt: 5852

WEISZ & CO., Arad, Bulev. Reg. Maria 11

Békét és háborút forradalmasít a technika szédületes fejlődése

**BABITS VIKTOR dr. műegyetemi professzor szenzációkeltő
nyilatkozata a távolbalátás jövőjéről és a „halálsugarak” blöffjéről**

Irta: Siklós Ferenc

Az angol birodalom fővárosából legutóbb az a hír érkezett, hogy az angol rádió fejlesztendő mulva, már 1935. nyarán be akarja vezetni a rendszeres televíziós műsoradást. Ez időszerepint éppen azzal foglalkozik az angol rádió, hogy három rendszer közül kiválassza a legalkalmasabbat. Az érdekes hírrel kapcsolatosan felvilágosításért dr. Babits Viktor professzorhoz fordultunk, aki a budapesti Műegyetemen a rádiótechnikát adja elő. Tudjuk róla, hogy világszerte kitünően csengő nevet vívott ki. A legrohamosabban fejlődő, legnagyobb perspektívájú technikai tudományban nagyjelentőségű eredményei, találmányai vannak. Most is fontos kísérleteken dolgozik. De ezekről önmagáról, saját dolgairól semmit sem akar mondani, csak a tudomány általános eredményeiről és kilátásairól nyilatkozik.

Beszélgetés közben felmerülnek egyéb beláthatatlan horderejű tudományos kutatások eredményei is. Beszél a *noktovízióról: az éjszakai, észrevétlen fényképezésről, a mikrohullámokról, az ultrahanghullámokról és az örökké visszatérő „halálsugarak”-ról*, amelyek nyomán feltárul a jótékony és a romboló technika békét és háborút forradalmasító jövője...

De maradjunk egyelőre a távolbalátásnál:

— Mi a véleménye tanár urnak, itt az ideje, hogy Angliát bevezesse a televíziót?

— Anglia az első ország a világon, ahol a rendszeres távolbalátó közvetítéseket évekként elkezdték. John Logie Baird, aki a távolbalátást a világon először mutatta be 1925-ben, ugyanis angol ember és az ő kísérletének finanszírozására Londonban alakult a Baird Television Company. Baird sikeres kísérletei adtak hatalmas impulzust a távolbalátás fejlődésének és az ő kísérletei nyomán kezdtek Németországban és Amerikában foglalkozni hasonló megfontolással kutatásokkal.

A televízió csodái

Tehát még nem is tiz esztendő ez a tudományág!

— Baird eredményes kísérleteket — folytatja Babits — először az úgynevezett Nipkow-tárcsás rendszerrel tudott elérni és az angol közvélemény nyomására az ottani rádiótársaság, a *British Broadcasting Co.* ezzel a rendszerrel körülbelül két év óta, hetenként kétszer ad televíziós programot, amely abból áll, hogy az egyik adóállomáson a képet továbbítja, a másik adóállomáson pedig a kísérő hangokat. Egy-két-három színész vagy muzsikusi stúdió-produkcióját sikerült közvetíteni. A két vevőkészüléket egybeépítették és ezeket az ipari gyártmányokat az angol üzletekben éppúgy árulják, mint a rádiókészülékeket.

— Az angol kísérletekkel egyidőben hasonló rendszerű kísérleteket folytatott Amerikában Jenkins és Alexanderson, Németországban pedig a posta, hazánkban Mihály Dénes és a „Telefunken” Társaság. 1929-ben a berlini rádiókiállításán az említett sikeres rendszeren kívül bemutatták a forgótükrös rendszert is, amelynél — mint ismeretes — a közvetített kép a vevőkészülékben elhelyezett forgótükrőről vetődik az észlelő szemébe. Ezen sikeres forgótükrös kísérletek viszont az angoloknak adtak impulzust, úgy hogy az első szabadtéri közvetítést, amelyet az epsomi derbyről adtak, ezzel a rendszerrel oldották meg. Ez a közvetítés

tulajdonképpen nem volt igazi, drótnélküli uton való távolbalátás, mint ahogy valójában lennie kellett volna, hanem négy pár vezeték segítségével történt, még pedig oly módon, hogy a derby színhelyén felállított kábeladóállomás és a Colosseum-színházban felállított vevőállomás között volt a képek közvetítésére szükséges három pár kábel és a löversenyter mikrofonja, meg a színház hangszórója között a negyedik pár kábel. Ez 1931-ben történt. Azóta a Baird-társaság már kihozott egy komerc-típusú forgótükrös vevőkészüléket is. Ennek a két rendszernek az a hátránya, hogy bennük forgótömegek szerepelnek, amik azt eredményezik, hogy a továbbított kép, amely tulajdonképpen képelemekből tevődik össze, kevésszámú képelemre bontható. Azaz

a közvetítéskor nem kapunk elég finom tagozatu képet.

— Ezek az okok vezettek az úgynevezett *katód-oszcillográfia rendszerű megoldásokhoz*, amelyekkel — ha egyéb akadályok nem volnának — teljesen kielégítő finomságú képet lehetne közvetíteni. Ilyen rendszerű vevőkészüléket Németországban már két évvel ezelőtt bemutattak, még pedig nem televízióval, hanem

A távolbalátás szerepe a jövő háborújában

— Rajzfilmek és egyes arcok közvetítése már ma lehetséges. A játékfilm, színház és szabadtéri események közvetítéséhez még néhány esztendő szükséges.

— Visszatérve tehát Angliára...

— ... attól függ, mi kell nekik? *Drága és finom, vagy olcsó és áruva?* Sűrűtessé a fejlődést nem lehet siettetni, csak átmeneti és nem tökéletes állapotot lehet teremteni!

— Csak a szórakoztató ipart nyugtalanítja, vagy a jövő háborújában is szerepe lesz a távolbalátásnak?

— *Hadászati szempontból természetes, hogy óriási jelentőségű lesz ha a katód-oszcillográfias adó- és vevő tökéletesedik.* Elképzelhető, hogy az ellenséges hadműveleteket egy repülőgépen elhelyezett adóállomás a hazai frontra fogja közvetíteni.

Lehetővé válik azonkívül a sötét éjszakában eszközölt hadműveletek megfigyelése, illetve fényképezése anélkül, hogy az ellenséges csapattevékenység fehér fényt adó, tehát feltűnő reflektorokkal megvilágítanák!

Ez már a *noktovízió* területére tartozik, ahol ugyan szintén használnak fényszórót, de láthatatlan infravörös sugarakkal és a láthatatlan képet az említett katód-oszcillográfias berendezés alakítja át látható képpé. Tehát lehetővé válik az, hogy éjszaka az előretolt állásokban fényszórókkal és adókkal dolgozzanak láthatatlanul, a képet pedig a főhadiszálláson láthatják.

A mikrohullámok birodalma

Kérem Babits doktort, hogy tájékoztasson a közönséget legnagyobb jelentőségű kísérletekről: *a mikrohullámok birodalmáról.*

— Kísérletek folynak az egész világon 50 centiméternél rövidebb hullámhosszakkal, amelyeknek egyrészt a modern terápiában, másrészt az irányított telefonában és telegráfiaiban van nagy szerepük. Tizenhét centiméteres hullámokkal és igen kis energiával, de irányítva sikerült állandó összeköttetést létesíteni a *La Manche két partja között.* Ezekkel a kísérletekkel foglalkozott betegségeig *Marconi* is. És itt kell megemlékezni azokról a nagyon érdekes kísérletekről, amelyek még ugyan kezdetleges stádiumban vannak: a hallgatóság ha-

filmeknek drótnélküli közvetítésével kapcsolatban. Az ilyen rendszerű vevőkészülékeket már csaknem elfogadható konstrukcióban sikerült előállítani, a rendszer elterjedését csak az akadályozza, hogy az ilyen vevőkészülékek ára szörnyű magas, négy-öttszöröse a mai legdrágább rádióknak.

— De ezeken kívül még három rendszer szerepel Németországban: *a magyar Okollcsányi-féle tükrösávvaros, a Mihály-féle tükrösoros és a Fernsen A. G. közbeiktatott-fülmű rendszerét.*

— Melyik rendszeré a jövő?

— **A jövő rendszere kétségtelenül a katód-oszcillográfias,**

amely ha először drága is lesz, de finomtagozatu képek közvetítésére alkalmas. De ha a közönség nyomására elkerülhetetlen a távolbalátás gyors bevezetése és a nagyközönség számára a hozzáférhetőség a fontos, akkor alkalmas a másik két rendszer is, de azok *tökéletes élvezetet csak rajzfilmek közvetítésekor fognak nyújtani* és így nagyon valószínű, hogy az első időkben ilyen rajzos filmeket fognak közvetíteni.

— Mi lesz a jelentősége annak, ha a legtökéletesebb rendszer gyártása annyira fejlődik, hogy a közönség zsebéhez közel tud térközni?

— Messzireható! Hiszen ez már Angliában is látszik, ahol az *R. C. A.* mindenáron érdekeltséget akar vállalni a televíziós közvetítéssel kapcsolatban. Mert mit jelent ennek a rendszernek a megvalósulása? Azt, hogy lesz egy leadóállomás, ahol egy közvetítésre kerülő filmet lejátsszanak és azt otthonában mindenki láthatja. Megvalósul tehát a házimozi, ahogy a házi zenekart megvalósította már a rádió.

tárán tuli, milliós rezgésszámu, ultrahanghullámokkal végzett kísérletekről.

— Ezeket a nagyszámú hangrezgéseket pieszo-elektromos, vagy magnetosztriktus uton állítják elő, azaz elektromosan rezgésbe hozott kvarckristályokkal vagy fémrudacsákkal, amelyek rezgésük során a környező levegőt vagy folyadékot ugyan ilyen nagyszámú rezgésbe hozzák.

Az ilyen nagyfrekvenciájú rezgésbe hozott folyadéknak vagy levegőnek romboló hatása van élő szövetekre és szerves anyagokra! Így a víz gyilkosabb lehet, mint a tűz!

Komolytalanok a halálsugarakkal való kísérletezések

— Mi a véleménye a komoly tudósnak a „halálsugarak”-ról, amelyeket minden héten más fedez fel?

Legyintés:

— Azért, mert legyeket huszcentiméter távolságból esetleg el lehet pusztítani, kár a sok reklámért, amit a „kísérletezők” magukra fordítanak. Ezek a kísérletek a tudomány mai állása szerint nem minősíthetők komolyknak.

Még a plasztikus film mai állása érdekelne minket, de Babits Viktor elodázza a választ arra az időre, amikor hazatér Amerikából. Reméli, hogy ott majd megismerkedik Ives kísérleteinek eredményeivel. Egy hónap mulva indul tanulmányutjára és Amerikában ezzel a kérdéssel is foglalkozni akar.

ALTMANN EDE

**Első aradi sómalom.
Só-, kőszén-, kokszi,
Antracit tojás brikett,
„RETORTA” faszén és
tüzifa nagy raktár**

ARAD, Bulev. Regele Ferdinand 44.
Telefonszám: 461. Telefonszám: 461.

Szenzációs a nagy újdonság- katalogus a Löbl-könyvtárban

Román, magyar, német újdonságok
kötetenként is kaphatók.
havi díj 40.— lej. 4571

Kossuth Lajos lemondó okirata és Görgei Arthur

Irta: Kara Győző

Az 1849. évi augusztus első napjaiban nyilvánvalóvá lett, hogy a magyar szabadságharc ügye elveszett. Sok mindenféle oka volt annak s köztük nem utolsó volt a polgári és katonai vezetők elkeseredett, civakodó versengése, melyre Arany János is célzott „Koldusének” című költeményében, midőn azt írta:

„... az erőt ásta belső féreg,
Büszke, szenvedélyes, versengő vezérek.”

Ahányan voltak, annyifelé huztak. Kossuth viszálykodott Görgeivel, ez utóbbi Bemmel; a nagy lengyel hős Vécseyvel; Csány és Szemere Kossuthal, akivel különösen a fővezéri méltóság betöltése miatt kaptak össze, minthogy ez Bemet tette meg fővezérnek, holott Csány szerint az országgyűlés Görgeinek szánta a fővezéri méltóságot. Se hossza, se vége a már-már ellenségeskedéssé fajuló versengésnek, melyek közt határozottan leg többet ártott az ügynek a Kossuth és Görgei között dülő ellentét. „Viszály” — írja Horváth Mihály, a végső eseményekben nagy szerepet játszott miniszter és kiváló történetíró — „a Kossuth és Görgei közt becsvágyból, hiúságból, féltékenységből — szóval önzésből támadt viszály lön forrása a haza veszedelmének”, és a másodrendű szereplőkről megjegyzi, hogy „a vezérek többségében hiányzott már a jóakaratu egyetértés, önzetlen közremunkálás, mely egyedül csak a haza javát tartaná szem előtt; helyett mind több viszály, meghasonlás, engedetlenség merült fel köztük.”

Hogy ezt valamennyire kiegyenlítsék és végül, közvetlen a bukás előtt az esetleges fegyverletétel kérdését megbeszéljék és eldöntsék, hogy az osztrák avagy az orosz előtt tegyék-e le a fegyvert, augusztus 10-én találkoztak Kossuth és Görgei az aradi várban, melynek ez időben a lábatört Damjanich tábornok volt a parancsnoka.

Tudvalevő dolog, hogy a két vezérférfiu találkozására nem járt sikerrel s Kossuth másnap, augusztus 11-én, szombat délutáni 1 órakor elhagyta a várat, el Aradot s vette útját Lugoynak, miután előzőleg írásban lemondott kormányzói méltóságáról s megtette Görgeit diktátornak, annak adván át a lemondási okmányt.

Kossuth távozása után az események gyors egymásutánban perogtak le. Görgei és vezérkara még aznap este elhatározta, hogy a fegyvert feltétlenül lerakja és pedig az orosz előtt. Augusztus 12-én seregével már Sirianál volt s itt a Bohuskastélyban megtárgyalta a fegyverletétel módosztatit Rüdiger tábornok követével, Frohlof tábornokkal.

A tárgyalásoknak, valamint a másnap, augusztus 13-án végbement fegyverletételnek közvetlen szemtanuja volt a kastély urnöje, a nagyműveltségű nagyasszony: Bohus Jánosné, született Szögyény Antonia.

Bohus Jánosné — a fegyverletétel közvetlen szemtanuja

Az aradi ereklye-muzeum őrzi a nemeslelkű matrósnak ezen mozgalmas időkre vonatkozó ereklyéit, melyek egy két méter hosszú üvegszekrényt töltenek meg s melyek a Bohus-család egyéb adományával együtt kerültek oda. Nem egy van köztük, mely erősen bevilágít ama régmúlt napok izgalmaiba s melynek ismertetése hasznára lehet a történetírásnak.

Az üvegszekrény közepén fekszik Bohusnének fehér márványból, oválformában, finom művészettel kidolgozott domborművü mellképe; körülötte hevernek tarka egymásmelletteben sajátkezűleg írt végrendelete, hozzá írt, majd tőle származó levelek, emlék-albumok, a Nagyasszonynak sajátkezűleg, német nyelven írt naplójának egy 16 negyedrétd oldalra terjedő rendkívül érdekes részlete, egy finom bőrkötésű, ivrét nagyságu meglehetősen vastag kötet teleírva magyar, német, francia, angol nyelvű költeményekkel, majd egy csomó gyűjtő-iv, feltüntetve az adakozók nevét s adományait, miket a jó-tékonyaságáról is híres főúri asszony az aradi, pétervári kufsteini, olmützi, therezienstadti és pesti várak börtöneiben raboskodó honvédtisztek és azok családjaik nyomorának enyhítésére fordított; és ott húzódik meg a szekrény egyik sarkában Görgei

Arthurnak egyik, eddigelé kiadatlan levele, mely vonatkozásban van a magyar nemzet történelmének egyik legfontosabb okmányával, Kossuth Lajosnak 1849. augusztus 11-én az aradi várban sajátkezűleg megírt lemondási okmányával.

Ennek a levélnek történetét és magát a levelet megismerteti velünk Bohusnének azon, eddig kiadatlan napló-töredéke, melyet ereklyéinek említett gyűjteményében az aradi muzeum őríz s melyben Siria-várnak urnöje elmondja, hogy augusztus 12-én, kora délelőtt Frohlof orosz tábornok, Rüdiger megbizottja két császári tiszttel és több német katonával nagy tömeg kíséretében a kastély felé tartott. Görgei elébe ment, a kastélyban levő szobájába vezette s ott megbeszéltek a másnapra tervezett fegyverletétel módosztatit.

Délután 2 órakor ebédhez ültek; az asztalfőn Bohusné ült, tőle jobbra Frohlof, balra Görgei. Az előbbi meglehetősen komoly, hallgatag férfiu, aki keveset beszélt és a kastély urnöjének kijelentette, hogy a magyar hadsereg nagyon vitézül harcolt, és senkisémondhatja, hogy gyáván megadta magát, hanem a tulerőnek kényszerült meghódolni. A másik szomszédja sem beszélt sokat; ám egy-egy érdekes kijelentést tett, így például azt mondta: „én sok harcban nagyon szerencsétlen vagyok, így tegnap is az voltam, hogy nem sikerült a világot megszabadítanom két gonosz embertől, akiket felkötetni akartam”; midőn erre — írja Bohusné — egészen megrökönyödve megkérdeztem, hogy kik volnának azok, azt mondta: „Őn talán azt hiszi, hogy én K.-ra gondoltam? nem, őt (itt oly kifejezést használt Görgei, mely élesen bevilágít ama mélységes gyűlöletbe, mellyel Kossuth iránt viselkedett) ki nem végeztem volna. Midőn láttam, hogy minden elveszett, elküldtem hozzá Csányt és izentem neki, itt az ideje, most távozzék; tudja-e Ön, hogy miért haragszom rá?; nézze meg ezt” — s erre börténájából előhuzott egy írást, melyet

Görgei Arthur levele Bohus Jánosnéhoz

A két ember, akire Görgei célzást tett, a két Madarász (József és László) volt, az „Egyenlőségi Társulat” vezetői, mely forradalmi klub másolata akart lenni a francia forradalom jakobinus klubjának. A klubnak egyik tevékeny tagja volt Petőfi Sándor.

Bohusné a lemondási okmányt féltve megőrizte; idővel azonban elkerült tőle s ma már nincs a Bohus-család birtokában. Ez kitűnik Görgeinek Bohusné ereklyéi közt őrzött és 13 évvel később kelt leveléből, mely most először kerül a nyilvánosság elé s melynek külsejére Bohusné sajátkezűleg írta, hogy „Görgei Arthur levele, midőn Kossuth lemondását visszakeri saját kezéhez”.

A levél következőleg szól:

Méltóságos Asszony!

Életem egy válságos pillanatában azon résztvéltem — és tapintatteljes bánásmód, melyben Méltóságod ugyanakkor részesíte, felbátorított, hogy Méltóságod kezeire bizzam Kossuth Lajos sajátkezűleg írt lemondásának megőrzését.

Hazánk történetének érdekére nézve lelkiismeretesebben nem gondoskodhatam — akkori sejtésem szerint — e fontos okmány megmentéséről.

A régmúlt napok sejtelve ma már meggyőződéssé lett. Méltóságodnak honleányi nemes szíve megfelelt egy kétségbeesett honfikebel végvároszásának, — s ha ma szintén nem egyébről volna szó, mint arról, hogy csak egyáltalán biztosítva legyen ez okmány a közöny- vagy könnyelműség-szülte veszélyek ellen: teljességgel megnyugodhatnám ama 13 év előtt tett intézkedésemben.

De megbocsájt Méltóságod, ha egy régi család ivadéka megemléskszik családjának nagybecsű történeti okmányokban gazdag s jól rendezett levéltáráról s ha e kegyeletos megemlékezés őt azon kérelemre indítja, hogy e levéltárnak lehető kiegészítése kedvéért kegyeskedjék Méltóságod nagylelkűen lemondani a szóban levő okmány birtokáról.

Ezen — csakis a családi kegyelet nézpontjából menthető — kérelmemnek teljesítése esetére István öcsémet bizzom meg átvenni Méltóságod kezéből az eredeti okmányt, s ugyanő fogná együt-

Vegyen olcsó fényt!

Áramszáma közel **20%-kal** csökken

AZ ÚJ KÉTSZER TEKERCELT IZZÓSZÁL RÉVÉN

TUNGSRAM

DUPLÁSPIRALLAMPA DEKALUMEN SOROZATBAN

nekem átadott; K.-nak sajátkezűleg írt lemondást, okmánya volt az, melyben Görgeit kinevezi diktátornak; „látja” — így szól — „azért, mert csak esti 7 órától kezdődőleg nevez ki engem diktátornak, s közben délutáni 2 órakor már elutazott; attól való félelmében tette ezt, hogy, ha korlátlan hatalommal rendelkezem, esetleg kivégeztem őt”. Az említett írást ezekkel a szavakkal adta vissza nekem: „tartsa meg ezt; ez történelmi okmány, ha velem valami történék, akkor Önénél jobban van megőrizve, mint nálam”.

tal legkedvesebb tisztének tekinteni Méltóságod iránt komolyan megőrzött hálás indulatomnak minél hivebb kifejezését.

Minden bizalom megtisztelés! — Az erkölcs-tan e tételénél fogva reményem, hogy a minék Méltóságod ez előtt 13 évvel az érdekes okmány kezeire bizását vette: ugyanannak tekintendi jelenleg kérelmemet is t. i. legőszintébb tiszteletem erős bizonyosságának.

Méltóságodnak alázatos szolgája:

Virtring Klagenfurt mellett, július 29-én 1862.
Görgei Arthur.

Kivül: Bohus-Szögyényi Antonia asszony Ó Méltóságának.

Kérdés, amely válaszra vár

Biztosra vehető, hogy Bohusné eleget tett az internált tábornok kérelmének. Ezt valószínűvé teszi sirlai kastélya nagynevű urnöjének lelki nemessége és az a tény, hogy egybegyűjtött s ránk maradt ereklyéi közt e nagyjelentőségű okmány nincs meg. Magát az okmányt a magyar történetírás régóta ismeri. Közli azt egész terjedelmében és eredeti szövegében Horváth Mihály „Magyarország függetlenségi harcának története 1848. és 1849-ben” című műve III. kötetének 442. oldalán és közli Gracza György „Az 1848—49-iki Magyar Szabadságharc Története” c. műve V. kötetének 1149. oldalán, a diktatori hatalommal való felruházás idejének kezdetét a Bohusné naplótöredékben olvasható 7 óra helyett 8 órára téven.

Ezen eltérésre csak az eredeti okmány adhatna felvilágosítást. Hol van az? Bizonyára lesz olyasvalaki, aki erre megfelelni tud.

A

L
U
X

garantált Bamberg selyemharisnyát továbbra is 141
Löwinger-cég

Arad, Bul. Regina Maria 13. árusítia

Végleges diathermiás szőrtelenítés és ráncatlanítás.
Egyéni kozmetikai kezelése
Orvosi Kozmetikai Intézet. 4715 Str. Goldis 14 szám.

SUCC. NICOLAE KARDOS UTODAI

Arad, Strada Eminescu No. 16 szám.

Telefon: 6-86 szám.

Telefon: 6-86 szám.

Asványviz, denaturált szesz, sósorszesz és málnaszörp nagykereskedés.

Allandó nagy raktár:

Málnási Mária, Lithynia, Siculia, Caciulata, Hebe, Ápollo, Buziási, Borszéki, Előpataki, Bikszádi, Matild, Kristályviz, Feros, Boholti, Giesshübli, Gleichenbergi, Parádi, Niederselters, Oberselters, Székelyselters, Stojkai, Salvator, Vichy Celestins, Vichy Grande Grille, Vichy Hopital, Karlsbadi Mühlbrunn, Karlsbadi Sprudel, Ferenc József, Igmándi, Hunyadi János, Breazu, Magus stb. vizekben.

Hetvenhat kekesi „ifjupár“ tömegesküvője a városházán

Ahiket a gyermekeik is elkísérték az anyakönyvvezető elé — Az aradi egyházi és polgári hatóságok dicséretes „ujévi ajándéka“ — Még több, mint száz kekesi cigány pár várja esketését.

Hetvenhat kapucinerbarna jegyespár „jelent meg“ hétfőn délelőtt az aradi anyakönyvi hivatalban eskütételre, illetve esküvő céljából. Aradváros vezetősége ugyanis az ó-esztendő utolsó napján kezdte meg annak a nagyszabású, szociális célú tömegesküvésnek munkáját, amelynek keretében a kekesi cigányvilág eddigi szabad életét kívánják — mármint az erkölcsiekben és törvényes szempontokból — legalizálni. Több mint kétszáz pár elégedett ugyanis eddig Kekesen ugynevezett törvényen kívüli vadházasságban, míg ugy egyházi, mint hivatalos részről megindult a helyes munka e vadházasságok törvényesítésére. A kekesi cigánybíró vezetésével

az első „részlet“ került polgári esketésre, míg tanuként Vulpe József munkakamarai interimár-bizottsági elnök és Herlo Péter kekesi görögkatholikus lelkész jelentek meg az anyakönyvvezető előtt.

A tömeges esketési szertartás természetesen rendkívüli élményekben bővelkedett. Számos ifjupár jólfelelt, hat-tíz-tizenkét éves gyermekek kíséretében jelent meg, hogy elmondja az eskümintát. A jókedvű purdék nagyszerűen érezték magukat a zsufolt teremben és maguk is pompásan mulattak rajta, ha

az obligát „igen“ helyett, valami mást talált mondani

az ilyen hivatali aktusokhoz nem szokott papa, vagy mama... Ez pedig négy esetben is előfordult és nagy gaudium volt rá a következmény. A „tömegmunka“ következtében az is előfor-

dult, hogy egy másik pár állott az eskető elé és tette le az esküt: nem Kovács XII., hanem Kovács XV. Ebben az esetben azonban újra eskették a párokat, úgy hogy a törvény előírásainak szigorú szemmel tartása mellett zajlott le a tömegprocesszus, az anyakönyvi hivatal tisztviselőkarának teljes részvétele mellett.

A szertartás befejeztével az esketést végző és alaposan belemelegedett interimár-bizottsági alelnök lendületteljes beszédet intézett Pharao népéhez, amelyben

a romániai polgári törvénykönyv 194-196. paragrafusainak rendelkezéseit ismertette előlük,

amelyek — mint ismeretes — a házastársaknak egymás iránti kötelességeikről intézkedik és jogaikat kölcsönösen biztosítja. A hatóságok a legszebb ujévi ajándékként eskették össze a párokat és erre a célra a város interimár-bizottsága 10.000 lejt szavazott meg a hivatalos költségekre. Ezután Vulpe József, az egyik násznagy mondott ugyancsak lendületteljes és praktikus tanácsokkal teljes beszédet, kihang-

Arad legrégebbi magánygyógyintézete

Therapia Szanatorium

Str. Iosif Vulcan 8.

Teljesen átalakítva, modernizálva, minden kényelem hideg-meleg víz, központi fűtés.

Napi ellátási díj klinikai osztályon 120 lei.

Olosó pausale árak műtételnél és szüléseknél.

TELEFON 5-32. 5285

sulyozva, hogy ezentúl az új párok a polgári társadalom teljes jogu polgárai,

gyermekük törvényes leszármazottaikká lettek

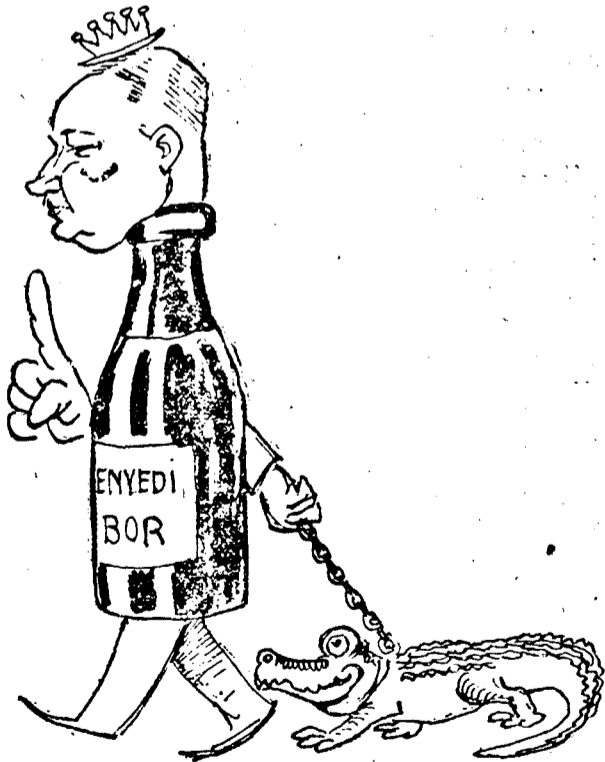
és igyekezzenek a továbbiakban mindeseknek megfelelően élni és munkálkodni. Ugyanezeket a tanácsokat adta Herlo Péter lelkész is, aki az egyház nevében mondott külön köszönetet a hatóságok nemes támogatásáért.

Értesüléseink szerint az egyházi esküvőt a hétfőn esketett párok részére

a jövő vasárnapra következő vasárnap fogják megtartani.

Még egyszázharmincegy kekesi pár várja törvényes megesketését, amely a közeljövőben fog folytatódni végbemenni.

ARADI PORTRÉK

Binder Kati, a „Zanzibári Császár“
Éjjel-nappal a kiskorcsmákban mászkál...
Födolog: a flaska ne legyen bedugva,
A többit mindenki már kívülről tudja.

Az Édenben a nagyobbil: Avar
Nem „focit“, csak dugóhuzót csavar,
S mert nem olyan, mint azelőtt,
Auer Pubi dagadtra nőtt.

GRAND HOTEL IMPERIAL NAGYSZALLODA ♦ BUDAPEST.

Egy perc a Keleti pályaudvartól.
A magyar főváros legu'abb szálloda-épülete. :: Minden modern kényelggel. :: Elsőrangú családi ház.

ÉTTEREM.

Legolesobb árak, hosszabb tartózkodásra különleges megállapodások, teljes vagy részleges pensioval is. Igazolt előfizetőknek 20% szobaárkedvezmény!

Cserépkályha,

sfantu-gheorghel
gyártmányu
prima minőségű

olcsó árban

kapható 4983
kizárólag a

„CERAMICA“

kályhás cégnél, Bdul Regina Maria 9. sz. I. emelet.

HIREK

Talán jobb lesz...

Kacagó vidám, muzsikával teli mámoros éjszakán lendülünk át — szinte észrevétlenül — az új esztendő küszöbére. Taps, pohárcsengés bucsuztatja a távozót, tomboló öröm fogadja az eljövendőt. Magunkat kábitjuk erre az egy éjszakára, felcicskítjuk a sok-sok keserűségünket, gondjaink Gaurizankárját, bajaink óceánját, ezen az egy éjszakán varázsoljunk szeszből rózsaszínű szemüveget szemünk elé és ne igyekezzünk mást látni, mint vidámságot, jókedvet és örömet.

Holnap ugyis eljő — a Katzenjammer...

De ez az éjszaka egészen a miénk, küzködő, bukdácsoló, kapkodó embereké. Feltesszük fejünkre a tarka papírsapkát, féktelen jókedvvel dobáljuk a színes papírszallagocskákat, amelyek karcsu kigyókként tekerőznek az asztalok köré, odaadón sikkunk a jazz-ütetre a parketten, kacagva üritgetjük a poharakban csillogó italokat... ezen az éjszakán elfelejtünk gondolkozni... mert ez így jó... Ma nem törődünk a holnapokkal...

S ha mégis eszünkbe jut, hogy egyszer eltűnik a sötétség fátyola és elmúlik a kacagás éjszakája, szívünkben bátortalanul felcsillan a remény halvány fénye:

Hátha mégis szebb lesz, mégis jobb lesz az eljövendő esztendő. Hátha ismét béke költözik az emberi szívekbe, rossz álmokként tűnik el a gyűlölködés, a marakodás és az 1935. elhozza hófehér szárnyán a szeretet érzését. Ki tudja... talán...

Sok rosszat hozott nekünk az eltávozott. De hagyjuk — holtakról vagy jót, vagy semmit. Az őszentendő halotti torán vig keresztelőt ülünk.

Miénk az éjszaka és — a Remény...

— IDŐPROGNÓZIS: Déli, délnyugati légáramlás. sok helyen csapadék. nyugaton eső, keleten esetleg még hó. Az enyhülés kelet felé terjeszkedik.

10. száraz bűkk, cser és gyertyán tűzifát

alkalmi olcsó árban vásárolhat
AUFRICHT-félepen,
Caf. Vict. 1-2. Tel. 69. 216

— AZ ARADI KÖZLÖNY LEGKÖZELEBBI SZÁMA csütörtökön reggel a szokott időben jelenik meg.

— Ujév a királyi udvarban. Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt befejezték a királyi palota új szárnyának építését. Az uralkodó a holnapi ünnepélyes felszentelő alkalmából beszédet mond, amelyben több fontos belpolitikai kérdést is érint. Az ünnepélyes felavatás délelőtt 10 órakor veszi kezdetét az uralkodó, Mária özvegy anyakirályné és a kormány tagjainak jelenlétében. A szertartást Miron Cristea patriarcha végzi. Ezután az előkelőségek megjelennek a patriarchátuson tartandó Te Deumon, majd pedig a király csapatszemlélet tart. Ezután a királyi palotában az előkelőségek tisztelegnek az uralkodó előtt. A kormány nevében Tatarescu miniszterelnök, a diplomáciai kar nevében Valerio pápai nuncius üdvözlöi a királyt. Az ünnepségre a királyi udvar 1500 meghívót bocsátott ki.

— Álhir volt Tatarescu és Hóry András találkozása Clujon. Bucurestiből jelentik: Egyes lapok jelentései szerint Tatarescu miniszterelnök Clujon találkozott Hóry András helyettes magyar külügyminiszterrel és hosszasan tanácskozott vele. Ezeket a híreket illetékes helyen kategorikusan megcáfolják.

— Szovjetkötet a magyar kormányzónál. Budapestről jelentik: Horthy Miklós magyar kormányzó ma délben kihallgatáson fogadta Bekzadjevian orosz szovjetkötvetet, aki átnyújtotta megbízólevelét.

— Mexikói forradalmárok garázdálkodása. Párisból jelentik: A Havas-iroda mexikói távirata szerint az egyik mexikói városkában többszáz forradalmár felvonul a város római katolikus temploma elé, ahol megtámadták a misét hallgató híveket. A templomban pánik tört ki, a hívek kétségbeesetten tolokodtak kifelé, ahol a lázadók golyózáppal fogadták őket. Négy férfi és három nő halálos sebet kapott. A forradalmárokat rendőrök fogták közre és többet közülük agyonverték.

— Moziban felejtette a csecsemőjét. Londonból jelentik: Egy külvárosi mozi nézőterén néhány nappal ezelőtt egy háromhetes kislányt találtak a jegyszédők az egyik ülésen az utolsó előadás után. A csecsemő öltözetét után itélve, jobb módú embereké lehet. Megindult a nyomozás az anyáról, aki a moziban felejtette a gyermekét.

— JUBILÁRIS REJTVÉNYDERBINKBEN résztvevő olvasóink figyelmét felhívjuk, hogy megjelentésüket legkésőbb január 4-é, péntek estig juttassák el főküldőhivatalunkba, illetve dobják be az ott elhelyezett gyűjtő-ládába. A rejtvényderbin — mint azt már jubiláris karácsonyi számunkban is közöltük — lapunk minden olvasója részt vehet tekintet nélkül arra, hogy előfizetője, vagy példányonkénti vásárlója az ARADI KÖZLÖNY-nek. A rejtvényderbi minden rejtvényének helyes megfejtője a rejtvény értékelésének feltüntetett mennyiségű pontot kapja, tehát győztes az, aki a legtöbb értékpontot éri el. Amennyiben egy-egy helyezésnél többen érnek el ugyanannyi pontot, tehát holtversenyben értek célba, úgy a sorrend sorsolás útján dől el.

— Román pilóták párisi útja. Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt 11 óra 38 perckor a „Carol Regele Romanilor” repülőgép Frimur és Dumitrescu pilótákkal elindult Párisba. A gépet egy ottani gyárban felülvizsgálják, majd pedig a két pilóta Sidneybe startol.

— Még mindig folyik a marseille-i vizsgálat. Marseilledől jelentik: A vizsgálóbíró ma újból kihallgatta Raicsot és Pospischt, akik bevallották, hogy tényleg jártak Versaillesben, ahol Kvaternik utasításait kellett volna, hogy átvegyék. Miután azonban ezeket nem kapták meg, visszatértek Párisba.

— Eljegyzések. Binder Hella és dr. rer. pol. Tillger Mátyás. — Binder Tilde és dr. med. Ackermann Ferdinand jegyesek. Arad, 1934. december 30.

1935. évben
finom tehárneműt és paplant
előnyösen vásárolhat
Ruttkay & Botye 406
cégneél.
Arad, megyeházzal szemben.

— Házasság. Scholier Erzsike és Martin Gyula malomigazgató dec. 30-án házasságot kötöttek.

— Az Aradi Közlöny terjedelmes újsztendéi számához előjegyzési naptárt mellékelünk, amelyet minden előfizetőnk díjmentesen megkap. Ezzel az ajándékkal is — amelyet előfizetőinknek az új év első napján nyújtunk át — szorosabbra kívánjuk füzni azt a kapcsolatot, amelyet az Aradi Közlöny és előfizetői között immár ötven esztendeje fennáll.

— Bágyadt, levert, dolgozni köptelen egyneknel reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz a bélmozgást csakhamar megélénkíti, az emésztőcsatornában összegyűlt salakot kiüríti, a vérkeringést szabaddá teszi és a gondolkodó- és munkaképességet emeli. Beható kórházi kísérletek folyamán bebizonyult, hogy a Ferenc József viz gyomorsavas szellemi munkásoknál, neuraszténias embereknél és betegeskedő asszonyoknál is rendkívül jótékony hatást fejt ki.

— Izgalmas bikaviadal az óceánjáró hajón. Londonból jelentik: Izgalmas bikaviadal zajlott le karácsony másodnapján a „Cordillera” nevű német óceánjáró hajón, mely Mexikóból haladt Venezuela felé. Rendkívüli vihar támadt a tengeren, a hajó vérszenen hánykolódott. Az erős mozgás hatása alatt kinyíltak azoknak a boxoknak ajtói, melyekben bikaviadalokra idomított bikákat szállítottak Venezuela felé. A megriadt bikák felrohantak a fedélzetre és vad száguldozásba kezdtek. A tengeribetegségtől agyongyötört utasok halálos rémületben menekültek előlük. Hirtelen a fedélzeten termelt Rafael Portega spanyol torreador, hatalmas lasszóval a kezében. Magához szólított néhány bátrabb matrózt és vakmerően megkezdte a megvadult bikák elfogását. Több mint egy óra hosszat tartott a küzdelem a bikákkal. Nagynehezen valamennyien hurokra kerültek, úgy, hogy vissza lehetett őket vezetni boxaikba.

T. ügyfeleinek és üzletbarátainak 406
boldog új évet kíván
Rudolf Mosse s. a. aradi fiókja.

A karcsu vonal

az ésszerű divat, egyesíti a szépet az egészségessel. — A fölösleges zsírerakodás csunyává, öreggé, nehézkessé és beteggé tesz.

IGYON

Dr. Ernst Richter-

féle reggeli gyógyteát ártalmatlanul fogyaszt, vérfrissítő hatása van és emeli az étleterőt.

Osomagja... .. Lel 90.—
Extra concentrált Lel 110.—

Kérje drogueriákban és gyógyszerházakban 132

Dr. Ernst Richters-féle reggeli fogyasztó tea.

Fizessen elő az „Aradi Közlöny“-re!

Egy évre	Lej 840.—
Félévre	420.—
Negyedévre	210.—
Egy óra	70.—
Külföldre havonta 50 lejjel több.	

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda Bul. Regele Ferdinand 4. Telefon 151.
Fiókkiadóhivatal Bul. Reg. Maria 19.

Ujévi istentiszteletek a minorita plébánia-templomban

Tegnap szent Szilveszter pápa ünnepén évzáró istentisztelet volt az aradi minorita plébánia-templomban. Délelőtt 10 órakor ft. Kulcsár Kálmán ünnepi hálaadó szentmisét mondott. Este 6 órakor dr. Lakatos Ottó házfőnök-plébános mélyen szántó, gondolatokkal gazdag beszédet intézett a templomot zsufolásig megtöltő közönséghez. Utána ünnepélyes Te Deum volt, szentségi áldással. A Te Deum alatt a templomi nagy énekar Rihovszky Te Deumát, Preyer Karácsony Antifonáját, valamint Müttermüller József: ez alkalomra szerzett gyönyörű új „Tantum ergo“-ját adta elő. Ma reggel a 7 órai szentmise után Szabó Gábor plébániai irodaigazgató mond szentbeszédet. Délelőtt 10 órakor ünnepélyes nagymise, mely alatt a templomi énekar zenekari kísérettel, Müttermüller József templomi karnagy vezényletével Vavrinecz e moll miséjét adja elő. Orgonál: Kalatzky Vilma tanárnő. Este 6 órakor Novák R. Mihály rendtartományi titkár zárdai lelkész tart ünnepi beszédet, utána ünnepélyes litánia ujévi könyörgéssel és áldással.

— VILÁGKONFERENCIÁK STABILIZÁLJÁK AZ ÖSSZES VALUTÁKAT. Bucurestiből jelentik, hogy odaérkezett hírek szerint a Financier Times a következő nagyfőtűnést keltő cikket közli: A világ legnagyobb és legerősebb államai nemzetközi konferenciát készítenek elő, amelyen elhatározzák az összes valuták stabilizálását. Angol pénzügyi körökben már hetekkel ezelőtt tudomást szereztek arról a korszakos jelentőségű tervről, mely teljesen a háboru előtti irányt tartja szem előtt. A terv hatása alatt a londoni tőzsdén igen jelentékeny dollár vásárlások történtek úgy angol, mint amerikai megbízások alapján. Arról van tehát szó, hogy a különböző országok folyton változó árfolyamu valutatit kötelező nemzetközi egyezmények alapján stabilizálják. Hogy ez az árfolyam megrögzítés és értékmegállapítás milyen normák alapján történik, arról a fenti pénzügyi szaklap nem közöl részleteket, csupán azt állapítja meg, hogy a világkonferencián hozandó határozatok végre meghozzák a várva-várt nyugalmat a nemzetközi pénzügyben.

— Ma az alanti gyógyszerházak tartanak éjjeli szolgálatot:

ROZSNYAI: Piata Avram Iancu.
FÖLDES: Str. Eminescu.
KÁRPÁTI: Bulevardul Regele Ferdinand

— SZERDÁN az alanti gyógyszerházak tartanak éjjeli szolgálatot:

VOJTEK: Bulevardul Regina Maria.
DANCIU: Piata Mihai Viteazul.
BERNÁT: Lángá Gará (vasutállomásnál)
BERGER: Calea Saguna.

Percek vonata

Percek vonata szüntelen robot,
Változnak idők, emberek, korok,
Uj esztendő fénylik már felém
és remény sarjad kétségek tövén.

Önmaga köré tekint minden ember,
Az ünnep mégis pihenőt rendel,
Sarokba áll most önként a robot,
Kastélyá szépül kunyhó-otthonod.

Örömforrássá válik most a gond,
Rózsává a tövis, amit homlokodra font
a hétköznapok durva szürke lánc,
Lelkek indulnak ma karöltve táncra.

Csillaggá válik a sok gyertyaláng,
Kalács mosolyg kenyer helyett reánk,
Boldog melegben áldod a napot,
Lám a sors ismét uj évet adott.

De percek vonata tovább dübörög,
A célja titok, az utja örök,
Nem állítja meg könyörgő szavad,
Az ünnep lassan mögötted marad.

Néhol kiszáll, ki indult legkorább,
Vissza nem fordul ő, csak száguld tovább,
Az utas s az ut el nem fogy soha,
Mig meg nem áll — a percek vonata.

GOLGA.

— A karácsonyi ünnepek alatt Iasiban negyven ezer liter bor fogyott el. Mint ismeretes, Iasi környéke szintén jó bortermő vidék és az idén sokkal nagyobb volt a termés, mint tavaly. Munténia fővárosából azt közlik, hogy már évek óta nem fogyott el annyi bor karácsonykor, mint az idén. Az állami tisztviselők és nyugdíjasok ott is pontosan megkapták illetményeiket és úgy az üzletek, mint a vendéglők megteltek fogyasztókkal, vásárlókkal. Hozzávetőleges megállapítás szerint Iasiban három nap alatt 40.000 liter bor és néhány ezer liter egyéb szeszes ital fogyott el.

— Hirtelen halál a Radnei-uton. A Radnei-ut 12. számú ház egyik szinjében ma reggel holtan találtak egy idős, rosszul öltözött embert. Értesítették a rendőrséget és megállapítást nyert, hogy a szerencsétlen embert Simondan Gügornak hívják. 65 éves, maceai születésű és az utóbbi időben koldulásból tartotta fenn magát. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Modern, újszabású fűzők, melltartók,
gyógyhaskötők legjobb és legolcsóbbak
Pilcz Irma fűzőszpecialistánál
Str. Eminescu 14.

— Bridgevacsoara Aradon. Január 3-án, csütörtökön este a Bridge-szalomban vacsorával egybekötött szövetségi bridge-est lesz, amely iránt már is nagy érdeklődés mutatkozik. Az estély felelevenítése lesz a tavalyi. emlékezetes szövetségi esteknek.

B. U. É. K.
t. vevőinek és ismerőseinek
P. SZMUTNY
nődivat és kelenye-kereskedő, Str. Metianu

— A Kölcsey Életiskola folytatja előadásait az új év téli hónapjaiban. November 21-én indult meg munkássága és december 19-ig ötször tart meg az Iparos Kulturház nagyterme Fischer Aladár, Windholz Béla dr., Roth Marcell dr., Falus Lajos dr., Hersch Andor dr. és dr. Rác Sándorné tanításainak meghallgatására. Január 16-án folytatja a népszerű Életiskola előadásai sorozatát, amikor Szabó Sándor dr. fog korunk vegyszeti csodáiról beszélni. Utána még nyolc tudományos előadás van tervbe véve az ismeretek különböző területeiről. Ezek előadói Olasz Pál dr., Gabos Jenő dr., Dömötör Bertalan, Kun Endre, Lászlóné-Prohászka Elvira, Balogh Ernő dr., Kurzer Károly dr. és Steiner Jenő. A Kölcsey-Egyesület, a mely tagjait a Kulturpalota könyvtárán keresztül a magyar irodalom műveivel is ingyen látja el, ezeken az előadásokon kívül még minden hónap egy vasárnap délutánján a Kulturpalota nagytermében gyűjti össze tagjait a magyar irodalom és művészet értékeinek megismerése végett. A januári előadást a Kulturpalotában 20-án rendezi a Kölcsey-Egyesület.

— Feiner Farkas ravatalára szánt koszorúmegváltás címén a Steinfeld és Herskovits-cég 100 lejt adományozott az aradi zsidó Szeretetház számára. Hasonló címen Hertzka Ármán (Pancota) 200 lejt adományozott a zsidó Szeretetháznak.

— Nagyjelentőségű változások lesznek a Nemzeti Bank üzletvitelében. Bucurestiből jelentik: Tudvalevőleg a Banca Nationala legközelebbi rendkívüli közgyűlést tart, amelyen az alapszabályai közül körülbelül ötvenet módosítani fog. Ezek közül rendkívül fontos az, hogy a Jegybank visszleszámitolási keretének 30 százalékaig nyújthat lombardhitelt, holott ezelőtt ennek a reeszkompt mennyiségnek csak 20 százaléka volt fordítható lombardhitelekre. Az alapszabályokat oly irányban is megváltoztatják, hogy a Nemzeti Bank az állam által garantált kötvényekre 9 hónapos hitelt nyújthat, de természetesen jó bonitású személynéknél. A kétes követelések biztosítására a Banca Nationala bármilyen ingó és ingatlan vagyont elfogadhat ezután és ezeket az objektumokat a bankvezetőség elhatározása szerint bocsáthatja áruba. Rendkívül fontos még a bankkormányzóra vonatkozó alapszabálymódosítás, mely szerint a kormányzó csak akkor mozdítható el állásából, ha a köztisztviselői törvényben felsorolt bűncselekményeket követi el, vagy az állam és a Jegybank érdekei ellen folytat akciót. A pénzügyminisztérium minden esetben köteles megindokolni a kormányzó elmozdítását tartalmazó döntését.

— A konyhaművészeti kiállítás előtt. A városi kiállítás előkészületei serényen folynak. A nevezések tekintélyes száma igazolja, hogy a Wizo hölgyeinek életrevaló eszméje Aradon is úgy, mint más erdélyi városban, széles körökben érdeklődést keltett. A szakácművészet névtelen hősnői képességeiket végre nyilvánosságra hozzák, amely képességek az iparművészetnek semmivel sem maradnak mögötte. Izsák és esztétikai kiállítás kerülnek bemutatásra a „Fehér Kereszt” nagytermében. Nincs az a „gasztrikus színvak”, az az idült gyomorbaajos, akit ez a kiállítás ne érdekelne. A rendezőség kéri a kiállító hölgyeket, hogy a január 4-i, pénteki lapok komünikéit kísérik figyelemmel, melyekben a kiállítási tárgyak odaszállítására és elrendezésére vonatkozó utasítások foglaltatnak.

Modern háló- és ebédlő-butorokat

a legjobb kivitelben kedvező áron vásárolhat:

BUTORÖZLET Str. Brancovici 1.

(v. Földes-palota)

Butorözem: Calea Saguna 184. 5213

— A gyomorfájás, gyomornyomás, bélsárpangás, alhasi vérbőség, nagyfokú erjedés, rossz emésztés, fehér nyelvépdek, kábultság, fülzugás, halvány arcszín, migrén, kedvetlenség a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által igen sok esetben hamarosan elmúlik.

Boldog üjlesztendőt kíván

igen tisztelt vendégeinek,
barátainak, ismerőseinek

Auer János

az É D E N-étterem tulajdonosa.

— Az Aradi Lovaregylet ezton közli, hogy rendez évi nagy bálját ebben az évben 1935. február 2-án, esti 10 órai kezdettel tartja meg a „Dacia” kávéház összes helyiségeiben. Érdeklődni naponta lehet a Lovaregylet titkárságánál (Mitache örnagy). Telefon 5-64.

Uj ásványvizkereskedés

Kizárólagos egyedárúsága a „Málnási Mária” és a paptamási „Lihynia” ásványvizeknek teljesen friss töltésben. Raktáron tart továbbá friss töltésű Bikszádi, Hebe, Ferenc József, Igmándi vizeket
ROTHBART ES SALGO
oradeai cég aradi fiókja
ARAD, Str. Eminescu 24. 411 Tel. 923.

— Estélyi fűzők, melltartók a legjobb szabású után készülnek a Salvator-cégnél. P. Avram Iancu 21. 5226

— Öblögessük torkunkat mindennap „DIANA” sósborszesszel, előzzük meg a köhögést, torokfájást.

Bérczy Ilonánál (P. A. Iancu 21.) minden vasárnap, továbbá újév napján d. u. és este vendégorák. Jan. 14-én új deluáni és esti-colon kezdődik. Érdeklődni: Str. Gojdu 3. szám. — Külön órák. 5774

KÖNYVEK

A vallások története. Denis Saurat londoni egyetemi tanár korszakalkotó könyvet irt a vallások történetéről. A könyv már is minden művelt nyelven megjelent és óriási sikert aratott. Denis Saurat könyvének páratlan erénye és ellenállhatatlan varázsa az, hogy a tudós nem nyomta el a szerzőben a ragyogó író. A könyv tartalmából kiemeljük: A vadak vallása. Egyiptomiak, Mezopotámia, Perzsia, Görögország, Rómaiak vallástörténelme. Jegyzet a Barbárok vallásairól. Izrael. Kereszténység. Görög-Római kereszténység. Kereszténység fejlődése. Islam. Hinduk vallása. Buddhizmus. Jegyzet a Távok-Keletről. A modern kor. Összefoglalás. A kitűnő könyv körülbelül 400 lapon, remek kiállításban, egészvászson diszkötésben, azonnali megrendelésre 240 lejes előjegyzési áron kapható minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Cserépfalvy-kiadások jegyzékét.

Szálloda a külvárosban. Párisba visz el ez a regény, de nem a ragyogó fények legendás várcazába. A szálloda, amelynek életét megismerjük, a külvárosban, a szegények negyedében áll, s lakói nem nagyvilági hölgyek és urak, hanem csupa egyszerű, igénytelen kisember. Eugène Dabit nevét épp az tette ismertté, hogy a nagyvárosi szegények életének, a párisi munkásnak, cselédlánynak nincs ma jobb ismerőse s megértőbb ábrázolója. A kitűnő könyv remek kiállításban, füzve 90 le, egészvászson diszkötésben 135 le, minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Franklin-könyvudonságok jegyzékét.

Vigyázz, ha jön a gyilkos. Az Atheneum detektív- és kalandorregényeinek sorozatában ez a 15-ik kötet. Az egész sorozat úgy nyilván, mint érdekességben, valamint megírás technikában és kifogástalan fordításban messze kiemelkedik az átlagos detektívregények sorából. Hipnoziz, gyilkosság, szerelem, ezen új regénynek három vezérszava. „Vigyázz, ha jön a gyilkos” című regényt I. B. Myers irta és Farkas Ákon dr. fordította le kifogástalan magyar nyelven. Az Atheneum detektív- és kalandorregényeinek ára kötetenként 28 le minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a teljes sorozat, továbbá az Atheneum egyéb sorozatainak jegyzékét.

Houben: A Déli-Sark meghódítása. A hatodik világrész, az Antarktisz létezéséről és a meghódításért folyó ugra és ugra megújuló erőfeszítésekről minden újságolvasó ember hallott. Egyik másik utazó és hősi neve, mind Amundsené, Scotté, Schackletoné, vagy Byrdé világhírű lett. Houben professzor, aki a „Déli-Sark” meghódítása” című könyvében a legrégebbi időktől máig foglalta össze a heroikus küzdelmek történetét, nem utalások kivonatát adja, hanem ennek a világhódításnak regényét irta meg. A hatalmas album rengeteg eredeti fényképmelléklettel, térképpel 144 le minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj. Kérje az Atheneum-udonságok jegyzékét.

1935. tavaszán ismét

5 HAPAG

Középtengeri utazás.

a „MILLWAUKEE” gőzössel.

Üdülést, szórakozást, lelkiörömet szerez gyönyörű utazások közben, melyet a Középtenger és a Kelet gyönyörű vidékein keresztül vezetnek, a közismerten olcsó árakon. — Tavasszal az utazás kellemes.

Felvilágosítás és prospektusok:

Hamburg-Amerika Linie

képviselőte 461

Künstler Utazási és Vizumirodában

Arad, Bul. Regina Maria 24. Telefon 86.

Jubiláris üdvözlések az 50 éves Aradi Közlönynek

Ujév első napjára külön csokorba gyűjtöttük híveink, barátaink megfeszítő üdvözlését, a melyeket hozzánk jubileumunk alkalmából intéztek. Adja Isten, hogy mindaz a sok jókívánság, melyet nekünk küldtek, megvalósulhasson az új esztendőben híveink, barátaink előfizetőink és olvasóink igaz javára is!

„Duna-Posta“

KEDVES FŐSZERKESZTŐ UR!

Engedje meg, hogy jubileumi számához őszinte szívből gratuláljak és hogy úgy mondjam, „megdicsérem“.

Szép munka volt! Látszik rajta, hogy a fejen kívül a szív is dolgozott.

Boldog ujesztendőt, további dus sikereket.
Budapest.

Dr. BUDA LÁSZLÓ,
főszerkesztő.

Clubul Athletic Arad

Clubunk 35 éves jubileumakor felejthetetlenül kedvesen üdvözölt bennünket az ARADI KÖZLÖNY.

Most az idősb barát, 50 éves jubileuma alkalmával hálásan köszöntjük Önöket, kedves jó főszerkesztő Ur, azokat, akik fajunk nemes sportjának mindenkor önzetlen, odaadó éharcosai s védelmezői voltak.

Az Isten áldja meg Önöket érte!

Dr. KORANYI BARNABÁS.

A Köz- és Magánalkalmazottak Nyugdíjgyesülete:

A Köz- és Magánalkalmazottak Nyugdíjgyesületének vezetősége, tagjainak óhajához képest ezután mond köszönetet azért az önzetlen támogatásért, amellyel Egyesületünk ügyeit segíti. Őszinte szívvel kívánjuk, hogy az Aradi Közlöny ugyanilyen eredményteljes félszázad-év után ünnepelhesse a századik jubileumát is.

Arad.

ESZÉNYI LAJOS,
alelnök.

GIULAN,
ügyvezető főtitkár.

„Öreg szívem minden melegével...“

Azon kevesek közül vagyok, kik 50 év előtt is, mint fiatal kezdő színész jelen voltam az ARADI KÖZLÖNY megalapításánál. Jelen voltam akkor is, amidőn az Aradi Közlöny mintha varázsvesszővel irányítva, nagy, kevénc országos hírű lappá lett — és ezt a varázsvesszőt az én kedves barátom, Stauber József hozta. Azért ne vegyék rossz néven tőlem, hogy nem a nagyszerű jubiláris példányról emlékezem meg, — hanem öreg szívem minden melegével Stauber József emlékének hódolok — annak a férfinak, kinek negyven évig élveztem szíve melegségét, igaz, őszinte barátságát támogatását.

Arad.

Tisztelő hívük:

ÖREG SZENDREY, MHALY.

Testvéri üdvözlés:

Ugy én, mint összes szerkesztőségi kollégáim, a legmélyebb kartársi szeretettel köszöntjük azt a lapot, amely fennállásával egyik dísz, vezető organuma az erdélyi megjelenő lapok között.

Hogy mit végzett ötven esztendő alatt az ARADI KÖZLÖNY s mit végez különösen ma, arról talán felesleges is beszélni. Ötven éven keresztül minden napon ezrek és ezrek igaz ügyét szolgálta, kielégíteni az olvasók igényeit, együtt haladni az újságíró iramával, kulturának világszítójá lenni, védelmezni mind azt, ami érték — ezt tette a múltban és ezt teszi a mostani nehéz időkben az ARADI KÖZLÖNY s hogy most jubilálhat a lap, nemcsak az Aradi Közlöny ünnepe, hanem ünnepe az erdélyi, sőt az egyetemes magyar újságírásnak is. Ünnepe, mert az ilyen ünnepekből nyerhetünk lelkesítést, kitartást, új reményeket munkánk további folytatására.

Az Aradi Közlöny, élén megboldogult Stauber József főszerkesztőjével, példa volt a múltban, példa a jelenben és ötven éves jubileumuk után is biztató példa lesz a fiatalabb, de éppen olyan harcokban megálló lapársai előtt.

Mint fiatalabb testvér az öregebbet, testvéri köszöntéssel üdvözöljük mi is jubileuma alkalmá-

ból az Aradi Közlöny. Tovább az uton és száz-
éves jubileuma alkalmából hivatásunknak és kö-
telességünknek igaz teljesítése közben találkozunk
újra nemzeti életünk küzdőterén!

Oradea.

A Magyar Hirlap szerkesztősége nevében

DARÓCZY JANOS,
szerkesztő.

Sebestyén László dr. írja:

Az Aradi Közlöny ötvenéves... Elő bizonyítéka annak, hogy egy hagyományokban gazdag lap mennyire lépést tudhat tartani a jelennel. Mindig bámulom, vidéken hogyan lehet annyi szint, fővárosi izlést bevinni egy lap szerkesztésébe, amennyit az Aradi Közlöny-nél tapasztalok. Szakmabeli emberről lévén szó, azt hiszem, minden fellengős dicséretnél többet mond, hogy az Aradi Közlöny-t mindig érdeklődéssel, őszinte örömmel nyitom széjjel. Ha valamely okból nincs benne napi postámban, hiányzik, úgy, hogy szinte már nélkülözhetetlen annak, aki csak néhányszor is vette kezébe. Hát még nálam, mint aki már évek óta tart fenn kapcsolatot az Aradi Közlöny-nyel, cserepéldányaink nap-nap után bekopogtatnak egymáshoz és ezen a lapon át kibontakozik előttem egy nagyváros élete, — vagy talán Aradot a Közlöny színesíti, cícomázza, mint ahogy szeretteinkkel tesszük azt... Meg vagyok győződve arról, hogy Aradvárosnak talán egyetlen intézménye sem tesz olyan hasznos és jó szolgálatot, mint a Közlöny. Ha kell, apa módjára korhol, viszont mindig ott van, ha dicséretével használhat valamely ügynek. És a Közlöny mindig csak nemes és szép ügyet pártol, amellet, hogy könnyed, mégis politikai irányú, magyarsághoz hű magatartása bizonyítja, hogy lát-szólagos „könyvedsége“ mellett, mindig ott látom ragaszkodását, kitartását a Magyar Párt és minden ügy mellett, ami valóban magyar.

Az Aradi Közlöny-re büszke lehet a vidéki sajtó. Már boldogult Stauber József főszerkesztő idején kivált a sorból és jogos önrézzel hivatkozhatott a vidéki sajtómunkás a Közlöny-re, mely bebizonyította, hogy vidéken is lehet jó lapot szerkeszteni, csak tehetség, áldozatkészség kell hozzá. Ez pedig minden időkben meg volt a Közlöny-nél és talán éppen ebben rejlik sikerének titka. Az alapító főszerkesztő halála után a Közlöny eszméi letéteményeseinek kezeiben a Közlöny megtudott maradni, sőt emelkedett azon a színvonalon, amely már rég a legelőkelőbb lapok soraiba emelte. Ma, amidőn ötven évre, az újságírásban szokatlanul nagy időre tekinthet vissza, a jelen bizonytalanságában az Aradi Közlöny értékállandósága akkora erkölcsi tőkét jelent a romániai kisebbségi újságírás szellemi állományában, hogy az feltételen méltó a legnagyobb, a legszélesebb körű elismerésre. Igazi örömet jelent minden kisebbségi sajtómunkásnak, hogy szívből jövő üdvözlétével csatlakozhatik az ünneplők nagy táborához.

Legyen a jelen határhoz fogadalom arra, hogy az Aradi Közlöny-t mostani kiváló

„PRIM“
A jelenkor legtökéletesebb fertőtisztítója 411

szerkesztői, tulajdonosai továbbra is azokon az utakon fogják vezetni, amelyet a lap eddig is olyan nagy sikerrel járt meg. Meleg szeretettel, kartársi együttérzéstől áthatott igazi örömmel köszöntöm úgy a magam, mint a vezetésem alatt álló szerkesztőség nevében az Aradi Közlöny-t, melyre nemcsak a romániai kisebbségi újságírás minden egyes tagja, hanem a magyar nyelvterület újságíróinak összessége jogos büszkeséggel mutathat rá: ime egy lap, amely dacolt ötven év viharával és állandóan fejlődni tudott. Ebben, hogy a Közlöny nap-nap után „fiatalodik“, látom én a biztosítékát annak, hogy a Közlöny meg fog tudni sikerrel birkózni a második félszázad adta „öregséggel“ is...

SEBESTYÉN LÁSZLÓ dr.,

a „Marosvidék“ főszerkesztője
(Targu-Mures).

Egyik alapítónk özvegyétől:

Nagy gyönyörűséggel olvastam végig ragyogó jubiláris számukat, amely bármely világáros sajtójának díszére válnék. Ugyis, mint magyar olvasó és ugyis, mint e lap megalapítóinak özvegye, látva, hogy boldogult férjem, dr. Báltaszéki Lajos által elültetett kis gally mily terebélyes fává növekedett.

Békéscsaba.

ÖZV. Dr. BATTASZÉKI LAJOSNÉ.

A „Drapelul“ üdvözlése:

Ugy a magam, mint lapom nevében, kérem, fogadják őszinte szerencsekívánataimat az ARADI KÖZLÖNY félszázadéves jubileuma alkalmából. Ötven év megszakítás nélküli, derekas munkája mindig a konzolidáció céljainak nemes szolgálatában állott az ARADI KÖZLÖNY zászlaja alatt és ezt a Zsázlót ezért üdvözlö kollegiális megbecsüléssel az aradi „Drapelul“.

Arad.

MITRA I. SÁNDOR,

a „Drapelul“ szerkesztője.

Rudolf Mossétől:

Köszöntjük a jubiláris ARADI KÖZLÖNY-t és a további kellemes és eredményteljes együttműködés reményében szívvel üdvözlünk a Szerkesztőség, valamint a Kiadóhivatal minden egyes tagjának.

„RUDOLF MOSSE S. A.“

„Mindnyájunk kedvelt lapja...“

Engedd meg, hogy abból a nem mindennapi ünnepi alkalomból, hogy megboldogult édesatyád szellemében vezetett ARADI KÖZLÖNY félszázados jubileumához érkezett, felkeresselek szívből jövő jókívánságaimmal és a jó Isten áldását kérem úgy a Ti munkáitokra, mint a mindnyájunk által kedvelt ARADI KÖZLÖNY-re.

Arad.

MOMÁK JÁNOS.

A közjó érdekében

Ötvenéves jubileumuk alkalmából fogadják őszinte szerencsekívánataimat. Kérem Önöket, tartsák meg a jövőben is az eddigi előzeteségüket, tárgyilagosságukat és igazságérzetüket a köz javára. Azon óhajjal, hogy a másik jubileumot is épp oly megbecsülésben és szeretetben ünnepelhesse meg az ARADI KÖZLÖNY.

LANTOS MIKSA.

Nicolae I. Pop leveléből:

Becsés lapjuk jubiláris száma az őszinte elismerés érzetét váltotta ki belőlem. További fejlődésükhöz sok szerencsét kívánva, egyben annak a kívánságomnak adok kifejezést, hogy azon harccal egyidejűleg, amelyet a magyar kulturális érdekekért folytatnak, keressék és találják meg, a jó románok mellett, azt az utat, amely a konstruktív munkában a teljes harmoniához vezet és amelyet az ország minden fiától elvár.

Satu-Mare.

NICOLAE I. POP
tanító.

Egy régi munkásnőnk írja:

Az örömet nem tudom kifejezni, hogy tudomásomra jutott, hogy az ARADI KÖZLÖNY az 50. évét jubilálja. Én is sok szerencsét kívánok uraknak.

Egy munkásnő, aki ott tanulta a könyvkötőipart 1901—1905-ig:
Budapest.

MOSKOVITS BERTA.

1935. január 12-én Magyar Bál a Fehér Keresztben

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Százharminc millió lejről ötvenkét millió lejre szállította le részvénytőkéjét a Bánáti Bankegyesület r.-t.

A hosszulejratu kihitelezések helyett a rövid időre szóló kereskedelmi hitelre tér át a pénzügyintézet — A vasárnapi rendkívüli közgyűlés határozatai a bank ujjaszervezéséről

A Bánáti Bankegyesület r. t. vasárnap délelőtt Timisoarán rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen az intézet reorganizálására vonatkozóan nagyjelentőségű és érdekes határozatokat hozott. Az egyhangu helyesléssel megszavazott elhatározások alapján a négy évig tartott súlyos pénzügyi válság miatt tétlenségre kárhoztatott régi nagybank újult erővel folytatja több évtizedes működését, de nem a régi irányban, hanem teljesen a banktörvény alapján és a megváltozott gazdasági viszonyoknak megfelelően. Tudvalevőleg ezelőtt a Bánáti Bankegyesület csaknem kizárólag hosszulejratu jelzálogkölcsonőket folyósított, de ezután jórészt megszünteti ezt az üzletágat és áttér a rövidlejratu kereskedelmi hitelrendszerre és pedig a nemzetiségi vagy politikai szempontok tökéletes kikerülésével. A közgyűlés a bank 130 millió lej alaptőkéjét 78 millió lejre, azaz 60 százalékkal 52 millió lejre szállította le. Fazzel a tekintélyes összeggel, valamint a tartalékalappal most is olyan jelentékeny saját tőke áll rendelkezésére, hogy teljesen ki fogja elégíteni üzletfelei igényeit.

A közgyűlésről az alábbi tudósításban számolunk be:

Vasárnap délelőtt 11 órakor a timisoarai székházban rendkívüli közgyűlést tartott a fenti bank Faber Antal elnöklete alatt. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésével Parecz Béla dr. jogtanácsost és Muth Gáspár dr.-t bízta meg a közgyűlés. Ezután felolvasták az igazgatóság jelentését, amely kiemeli, hogy a pénzügyintézet vezetősége a konverziós törvény 52. szakasza alapján egyezséget kötött az összes hitelezőkkel, tehát a betétesekkel is.

Amikor 1931-ben az országos moratóriumot elrendelték, a banknak 600 millió lej betéteje volt, amelyből fokozatosan 400 millió lejt fizetett ki, a többire nézve méltányos megegyezés jött létre. A bank alaptőkéje 130 millió lej, amelynek 78 millió lejrel, azaz 60 százalékkal 52 millió lejre való leszállítását javasolta a közgyűlés, hogy a pénzügyintézet a banktörvénynek és a megváltozott gazdasági viszonyoknak megfelelően, új keretek között folytathassa működését. Az alaptőke-leszállítással szabaddá tett összeget az intézet szanálására fordítja a vezetőség.

Az igazgatósági jelentés rámutat arra is, hogy a moratórium és a konverziós törvény által teremtetett súlyos viszonyokat sikerült leküzdeni és a multat likvidálni, most tehát a gazdasági ujjáépítésben teljes aktivitással vehet részt a nagymultu pénzügyintézet.

A javaslatot a közgyűlés egyhangulag elfogadta, majd áttért az alapszabályok módosítására, amely az új banktörvénynek és a tőkeleszállítás következtében előállott új helyzetnek mindenben megfelel. Az új alapszabályok teljesen hozzáidomulnak a banktörvényhez és ezalapon fennakadás nélkül tovább folytathatja működését a bank. Azt is kimondta a közgyűlés, hogy a pénzügyintézet igazgatósági székhelyét Aradról Timisoarára helyezi át, de azért az aradi intézet is változatlanul megtartja régi hatáskörét és teljes aktivitását. A banktörvény tudvalevőleg megtiltja, hogy az igazgatóságban az intézet tisztviselői is helyet foglaljanak és mivel a Bánáti Bankegyesület eddigi igazga-

tósága hivatalnokokból állt, a régi igazgatóság lemondott és helyüket újakkal töltötték be s az igazgatóságot az alábbi tagokból állították össze: Neff Ferenc dr. (Aradulmon), Müller Henrik timisoarai sörgyári igazgató, Faber Antal (akit újból megválasztottak), Ludvig Oszkár, a Sváb Bankszindikátus vezetője. A banktörvény szerint módosított alapszabályok kimondják, hogy az igazgatósági tagok és az intézet vezető igazgatói nem vehetnek fel kölcsönt és semmiféle üzletet nem köthetnek a bankjukkal. Az alapszabálymódosításokat a közgyűlés szintén egyhangulag fogadta el. A felügyelő-bizott-

Országos bankszövetségi gyűlésen tárgyaltak a kölcsönkamatról

Kevésnek tartják a mai kilenc és fél százalékos — Felirat a Legfőbb Banktanácsához a törvény megváltoztatása végett

Mint Bucurestiből jelentik, a BUR Országos Bankszövetség nagvvasztmányja Mitrescu Barlad elnöklete alatt, fontos ülést tartott, amelyen a közép- és kispénzügyintézeteknek 1935. év elejétől kezdődő új működési irányával és létfenntartási kívánásaival foglalkozott. A gyűlésen országos nevű pénzügyi vezetők is részt vettek és elsősorban a hitel feltámasztásával, valamint a bankok kölcsönkamataival foglalkoztak. Az elnökség javaslatára feliratot intéznek a Legfőbb Banktanácsához, hogy a banktörvényben előirt havi működési jelentést, mindig a hónap végén és ne a hónap közepén terjesszék fel, mert az intézetek maguk számára is a hónap végén zárják le kimutatásaikat.

A nagvvasztmány új speciális törvény megalkotását kívánja, amely megkönnyítené a bankok összeolvadását (fuzióját), mert a jelenlegi fuzió szabályok nagyon körülményesek és az egybeolvadás nehezen vihető keresztül.

Azt is kívánják, hogy a fuzióra minden pénzügyintézetnek a rendes közgyűlés adja meg a felhatalmazást és hogy azok a részvényesek, akik a fuzió ellen szavaznak, ne vonhassák vissza tőkéjüket attól a pénzügyintézettől, amelynek a fuziója nem sikerült. A hitelezőknek és a részvényeseknek ne legyen joguk fellebbezni a fuzió ellen, vagy fellebbezés esetén kaució letévesére kötelezzék őket. A fuzióval kapcsolatos összes beadványok és okmányok adó- és bélyegmentesek legyenek akkor, ha legalább tíz évre szól az egybeolvadási határozat.

Ezután a maximális kamatok megállapításával foglalkozott a gyűlés.

Pintér & Co. Tüköryár
ARAD

Boldog új évet kíván igen tisztelt vevőinek

ságot Albrecht Károly nyug. bankigazgatóval egészítették ki, tehát a felügyelő-bizottság most a fenti tagon kívül az alábbiakból áll: Engels Béla dr. timisoarai orvos, Novotni Károly nyug. bankigazgató, Kramer András föld-birtokos.

Az előterjesztések felolvasása után több részvényes felszólalt és köszönetet mondott az intézet vezetőségének azért, mert az utóbbi négy év alatt keletkezett nehézségeket simán és közmegelegedéssre oldották meg. A fenti részvényesek indítványára jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak az eddigi vezetőségnek. Azt is elhatározták, hogy a vezérigazgatói állást nem töltik be, hanem az intézetet Timisoarán Schmalder Hans, Aradon pedig ezután is Stopp János vezeti. A banknak ezután Jimboleán, Sannicolaulmaren, Lipován, Lugojon, Sirión és Carcimareban lesznek fiókinézetek. Szintén egyhangu szavazattal döntöttek afölött is, hogy a bank ezután megváltoztatja üzleti irányját, teljesen likvidálja a multat és minden erejét az ujjáépítésre fordítja, amely kétségtelenül nehéz lesz. A Bánáti Bankegyesület politikai és nemzetiségi szempontok kizárásával és rövid lejratu kereskedelmi hitelek bevezetésével folytatja jelentékeny gazdasági misszióját. A közgyűlés az igazgatóság összes előterjesztését elfogadta, mert tudatában van annak, hogy a nagymultu, régi Bánáti Bankegyesület ezután is teljesen megfelel hivatásának.

A Nemzeti Bank tudvalevőleg 4 és fél százalékra szállította le a leszámítolási kamatlábát és a törvény értelmében ezidőszert a bankok ezenfelül csak 5 százalékos, tehát összesen 9 és fél százalékos számíthatnak az általuk folyósítandó kölcsön kamata gyanánt. A BUR bankszövetség ezt kevésnek tartja és függetlenül kívánja a bankok kölcsön-kamatát a Nemzeti Bank leszámítolási kamatlábától. Szerinte a banktörvény 24. paragrafusa minimálisan 5 százalékos költséget engedélyez a bankoknak, ha tehát a rezi 5 százalékos, akkor az a bank, amely 9 és fél százalékos mellett folyósít kölcsönt, haszon nélkül kénytelen dolgozni. A nagvvasztmány rámutatott arra is, hogy a bankok a betéteket olcsóbban kapják, mint a Banca Nationala visszleszámitolási kölcsönét, de viszont a moratórium és a konverzió miatt, a betétek egyrésze visszahúzódott és szükség volna már a betétek szaporítását elősegítő akcióra is. A pénzügyintézetek saját tőkéjüket csak kis mértékben bírják emelni, mert a csekély osztalék nem ösztökéli a tőkéseket az új részvények lejegyzésére. Ilven körülmények között a kihitelezések kockázatát a részvényesek és a Banca Nationala fogja viselni, ha reeszkomptálja a váltókat. A gyűlés leszögezte, hogy az esetben, ha megmarad a jelenlegi kamatmaximálási törvény és a pénzügyintézetek a Jegybank hivatalos kamatlábján felül csak 5 százalékos számíthatnak, ugy ez a kis- és középbankok teljes tönkremenését jelenti.

= A „Carierul” kiállítás. Az aradi Mezőgazdasági Kamara támogatása mellett működő „Carierul” baromfi- és kisállattenyésztő egyesület — mint minden évben — az idén is kiállítást rendez. A kiállítás rendezősége elhatározta, hogy a fajebeknél nem ragaszkodik a pedigréhez, mert nagyon sok olyan fajkutyva van a közönség birtokában, amelynek pedigréjét nem állapította meg. A Mezőgazdasági Kamara vezetőiből, valamint számos más szaktekintélyből álló zsüri megállapítja a fajkutyák fajtisztaságát és a nyerteseket külön érmeikkel és oklevéllel jutalmazza. A kiállításra az aradiakon kívül Lugo, Timisoara és Oradea városokból küldik el a legszebb fajállatokat, úgy, hogy az idej kiállítás előreláthatólag felül mulja az eddigiek sikerét. A kiállítás január 5-én nyílik és január 7-én este zárul és — mint minden esztendőben, ezuttal is — az Andrányiraktárhelyiségben tartják meg.

SPORT KÖZLÖNY

Oriási küzdelem után győzte le a román válogatott a bolgár csapatot

Creteanu kapus karját törte: Zombori véd a jugoszlávok ellen — Suctulescu a román csapat legjobbja

Athénből jelentik: A Balkán Kupa-meccsek során vasárnap Románia második meccsét vívta, ezuttal a bolgár válogatott ellen. A mérkőzés a román csapat győzelmét hozta, de a győzelem szerencsés volt, mert a csapat a második félidőben erősen visszaesett és csak hatalmas erőfeszítéssel sikerült az eredményt tartani. Románia győzelmével a második helyre rukkolt előre a táblázaton, amely most a következő:

1. Görögország	2	1	1	—	4	3	3
2. Románia	2	1	1	—	5	4	3
3. Jugoszlávia	2	1	—	1	5	5	2
4. Bulgária	2	—	—	2	5	7	—

Beszámolóinkat alább adjuk:

Románia—Bulgária 3:2 (3:1)

Alig 2500 néző előtt, a görög Asrucaracos bíró sipjelére, a következő összeállításban álltak fel a csapatok: Románia: Creteanu (Burdán)—Suctulescu, Albu—Robe, Juhász, Dávid—Bindea, Kovács, Ciolac, Bodola, Dobai. — Bulgária: Savoff (Dermonsky)—Eftremiff, Janakieff—Kovacssek, Raffailoff, Gabrovsky—Angeloff, Losanoff, Minkovsky, Peseff, Pancseff. A játékot a bolgárok kezdik, de gyenge technikai felkészültségük folytán, a román csapat kerül fölénybe. A 13 percben, formás tá-

madás után, Bodola közlelől belövi a vezető gólt (1:0). A 23. percben Dávid a büntetőterületen belül hendszet vét, a megítélt 11-es előtt Creteanu oly szerencsétlenül csuszik el, hogy kartörést szenved. Burdánt a bolgárok nem engedik beállni és így Dobai áll a kapu előtt, de a penaltyt Pancseff mellé lövi. Hosszas huzavona után, végül Burdán beáll és a 31. percben, a csatársor belső triójának szép játéka után, ismét Bodola a gólszerző (2:0). A 37. p. Bindea fut le, jó beadását Ciolac küldi a rendeltetési helyére. A félidő utolsó percében Pancseff fut le, beadását Peseff védhetetlenül belövi (3:1).

A második félidőben a bolgár csapat a többet támadó és már az 5. percben újabb eredményt is ér el. Angeloff lefutás utáni szép beadását Pancseff befejeji. A bolgár csapat nagy elánnal küzd, de a román védelem Suctulescuval az élén, menti a támadások özönét. A román csapat legjobbja Suctulescu, kivéve csak Juhász és a csatársorban Dobai és Bodola voltak jók. A bolgároknál a két hátvéd, Raffailoff, Angeloff, valamint a balszárny játéka érdemel dicséretet. Bindeát a bíró a második félidő 37. percében, az ellenfél tetteles bántalmazásáért kiállította.

Az USA legyőzte az Olimpiát

USA—Olimpia-PTT 7:4 (3:3)

Az Olimpia-pályán mérkőzött a két csapat és a barátságos meccset a kitűnő képességű USA nyerte meg, elsőosztályú ellenfelel szemben. Az USA-ban játszott Braun Kálmán a Juventusból, valamint Szinder I. az AMEFA-ból, az Olimpiából pedig az ASCAM két játékosa, Gábor és Comlosan működtek. A győztes csapat góljain Braun (3), Nagy Sanyi (2) és Szinder I. (2), az Olimpiáéin Comlosan (3) és Vancsik osztottak. Bíró: Ardelean.

**Rádiód nem vesz?
Kétségbe ne ess!**

Meqjavitia FLESCH
Strada Moise Nicoara 1. 108

O UJ birkózó-élet Aradon. Közöltük, hogy a 30 éve fennálló „Vulturul” atletikai klub legutóbbi közgyűlésén a „Hercules” nevet vette fel és ez alatt fogja folytatni a birkózó sport terén eddig is kifejtett, országhatárokon túlnövő eredményes munkásságát. A „Hercules” klub vezetőségének élére Pacuraru Brutus iparkamarai főtitkár került, akinek személye garancia a helyes vezetésre. A klub új életét januártól kezdve ismét a Iosif Vulcan-gimnázium nagyszerűen felszerelt és meleg zuhannyal is ellátott kényelmes tornatermében fogja folytatni, úgy, hogy a klub tagjai nemcsak a birkózás, súlyemelés és boxsportnak, hanem a tornasportnak is hódolhatnak az új helyiségben. Előreláthatólag nemcsak a klub régi tagjai, hanem az ujonnan jelentkező sportemberek is nagy számban fogják felkeresni a kitűnő klub tornatermét. Működési napok minden kedden-csütörtökön és szombaton este 6 órától. Bejárat a Josif Vulcan-uccai kiskapun. Az első nap január 3-án, csütörtökön lesz.

AZ „EUROPA”

utazási irodák utján megismerheti
ROMANIA
téli túrdő és sporthelyeit.

Egy téli kura frissítő hatása felér egy nyári üdüléssel.

Az EUROPA első télikura naplóját:

Baia Herculane	Lei 200
Tusnad	Lei 200
Sinaia	Lei 200
Vatra-Dornei	Lei 200
Ghilcos	Lei 160—200
Felix	Lei 160
Bala Episcopul	Lei 140

Baia Episcopul-on kiváló iszappakkolások, orvosi előírásra Lei 45

Kérjen ingyen felvilágosítást és utiterveket az EUROPA irodáktól vagy kiadóhivatalunktól.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

Férfiak, —

klk tettek kö-
vetkezményeivel
tisztában van-
nak — osakis
ezt használják:
500

Rádió műsor

— Románia! időszámítás. —

KEDD, JANUÁR 1.

Bucuresti, 12: Vizállásjelentés. 12.05: Hangverseny. 12.45: Színházi hírek. 13: A hangverseny folytatása. 17: Zenekari számok gramofonlemezek. 18: Hangverseny. 19.45: Előadás. 20.05: Szimfonikus hangverseny. 21: Előadás. 21.15: A hangverseny folytatása. — Budapest L 9.30: Hírek. 10: Ref. istentisztelet. 11: Róm. kath. istentisztelet. 12.15—13.15: Evangélikus istentisztelet. 13.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 15: Hanglemezek. 16.15: Török Sándor mesél. 16.50: A Budapesti Koncert Szalonzenekar 18.10: „Móra Ferenc”. Szinyei Ferenc dr. egy. magántanár előadása. 18.40: Revere Gyula és Paul Tibor hárfaklarinét kettőse. 19.30: Fortélyos emberek. Harsányi Zsolt csevegése. 20: Kubányi György előadása. Bodán Margit dalaival. Kisér Veres Lajos és cigányzenekara. 21: „Száz könyv” sorozatban Gyöngyössi „Murányi Vénusz”-ának ismertetése. Kosztolányi Dezső előadása. 21.20: Részletek régi operettekből. 22.45: Hírek, sporteredmények. 23.10: A Melles vonósnégyes hangversenye. Utána: Jazz-zenekar 1—2: Cigányzene. — Bécs, 9.20: Lemezek. 10: Főpapi istentisztelet a Szent István-templomból. 11.40: Kamarazenekar. 15—15.20: A nemes kanári éneke (lemezekkel). 16.10: Tarka óra dalokkal. 18.35: Művészlemezek. 19.25: Rádiózenekar. 21.10: Rün-ger alt és Charlemont-Zamara hárfahangversenye. 22.55: Pauscher-jazz. Nagel énekével, tánczene. 1—2: Veres Lajos cigányzenekara. — Belgrád, 17.30: Fuvós katonazene. 20: Lemezek. 21: Rádiózenekar. 22: Hangjáték. 23.30—24: Vendégül zene. — Breslau, 17: Sziléziai tél. 18.05: Deutschlandsender. 21: Éljen az újév. Száz kilowattal az 1935-ös hullámon, tarka zenés-est. 23: Hírek. 23.30—2: Tánczene. — Deutschlandsender, 19: A birodalmi rádió nagy kívánsághangversenye. 21: Újév mindenütt. Zenés, dalos utazás a Föld körül. 22: Bellini: A kalóz Opera a római királyi Operából, a főszerepben Gigliel. — Hamburg, 18.20: Dickens-Harbeck: A négy testvér. 19: Deutschlandsender, 21: (Wagner-, Weber-, Mozart-, Strauss-, Verdi-, Bizet-és Puccini-operákból). Rádiózenekar és szimfonikus zenekar. — Leipzig, 17: Wagner-zene. 18.20: Balladák Fischer basszus előadásában. 19: A német rádióhallgatók kívánságostje. 21: Újévi hangverseny.

SZERDA, JANUÁR 2.

Budapest, 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 11.20: Régi magyar elméletűdes újsztendő reggelén. (Felolvasás). 11.45: Téli sportruhák készítése. (Felolvasás). 13: Déli harangszó. 13.05: Sovánka Sándor és cigányzenekara muzsikál. 14.30: Az Illosvay-trió. 17.10: Diák-féltóra. Drágakőszobrászok műhelyében. 18: Zenekari hangverseny. 19: Olasz nyelvoktatás. 19.30: Weidinger Ede szalonzenekara. 21.10: Közvetítés a Fővárosi Operettszínházból. „En és a kisöcsém”. Bársony Rózi felléptével. Előadás után Rigó Jancsi és cigányzenekara. — Bécs, 13: Hangverseny. 14.10: Német operák lemezei. 16.20: Gyermejáték. 16.40: A fényképezés történetéből. 17.10: Grieg: A-moll zongravarseny. 18.05: Moser Ferenc zeneszerző művei. 20.20: Egészségügyi rendszabályok a légvédelemben. 21: Vitus: A három jégesmedve, 3 felvonásos falusi vigjáték. 23.55: Hírek. Utána: Művészeti és turisztikai kapcsolatok Ausztria és Bulgária között. (Eszperantóul). Majd: Éjjeli hangverseny. — Belgrád, 17.20: Lemezek. 17.30: Sztajkov Gy. zongorázik. 20: Lemezek. 21: Meze Anita dalestje. 21.30: Ljubljana. 22.30: Ljubljana. Utána: Rádiózenekar. — Deutschlandsender, 18.30: Kezdő szolisták bemutatkozása. 19.40: Időszerű anyag. 20: Négykezes zongorajáték. 22.15: SA fuvószenekar, könnyű művek. 23: Hírek. — Köln, 17: Kávéházi zene. 19.30: Német nyelv dicsérete. 20: Tarka játékest. 22.10: Ismeretlen népdalszerzők művei. — Königsberg, 17: Tánczene. 19.30: Az ifjusági szállások szövetségének londoni világtkongresszusa. 20.10: Vidám lemezek. 21: Frankfurt, 22.15: Naptári mondókák az év kezdetéről zenével. 23.45—1: Lipcse. — Leipzig, 18: Grisch zongoraművész Brahms- és Schumann-műveket játszik. 19: Németország és Mexikó.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
vendőinek és ismerőseinek
LUTTWÁK, ABRÁMOVICI
déli gyümölcs import-óég Arad. 110

Boldog újévet kíván

előfizetőinek és hirdetőinek

az ARADI KÖZLÖNY
kiadóhivatala és szerkesztőség

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
vendégeknek és ismerősnek
MOHOR ILLÉS 109
állomási Restaurant tulajdonosa.

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

König & Lázár

szállítási vállalat.

41

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
üzletfeleinek, jóbarátainak és
ismerőseinek**PÁLINKÁS KÁLMÁN és TSA**
villanyműszerész

Str. Eminescu 49

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. üzletfeleinek és ismerőseinek**KELLNER BÉLA**
szállító

Bulev. Reg. Ferdinand 58. 76

A „CULTURA“

KÖNYVKERESKEDÉS

(Fehér Kereszt épület) vevőinek
és jóakaróinak egy boldogabb és
szerencsésebb 61**ujévet kíván**BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. üzletfeleinek, jóbarátainak**VARGA TESTVÉREK**villanyszerelők, villanossági és
rádió szaküzlet

Str. Alexandri 1. 45

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. vevőinek és ismerőseinek

HAVAS SAMU

bőrkereskedő

Str. Bratianu 11. 58

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. üzletfeleiknek, ismerőseiknek

FREIMAN JÓZSEF

Bul. Reg. Ferdinand 9. 80

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

igen tisztelt vendégeinek és jóba-
rátainak**KARAGYENA IÁNOS**

borbély- és fodrász mester

Blv. Reg. Ferdinand 27. 70

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. üzletfeleiknek, ismerőseiknek

CSÁKY GYULA

vésnök

Str. Bratianu 9 48

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. jóbarátainak és ismerőseinek

MÜLLER KÁROLY

vendéglős

66

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. üzletfeleiknek, ismerőseiknek

KLEIN JENŐ

liszt- és terményáru kereskedő

Piata Catedralei 14. 65

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

igen tisztelt vevőinek és jóbará-
táinak**FARKAS ISTVÁN**

pékemester

Str. Crisan 6 71

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. megrendelőinek, jóismerőseinek

HOSZPODÁR MIKLÓS

kelmefestő

Str. Sroiescu 13. 50

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. üzletfeleinek, ismerőseinek

BUTSKÓ BÉLA

paszományos

Arad, Str. Muresului 8. 67

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. üzletfeleinek, ismerőseinek

BORBÉLY FERENC

Str. Doamna Balasa 22. 64

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

igen tisztelt vevőinek, jóbarátai-
nak és ismerőseinek**WEIL ALAJOS**

műkertész

Buly. Regina Maria (Neuman-pa-
lota) 72

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. megrendelőinek, ismerőseinek

„TECHNICA“

Str. Episc. Radu 19. 51

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. üzletfeleinek és ismerőseinek

ROSENSTEIN IMRE

fűszer- és csemegeüzlet

Arad, Bul. Reg. Ferd 58. 68

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. üzletfeleinek, ismerőseinek

TOMITS PÁL hentesStr. Cap Ignat és Str. Dna Ba-
lasa sarok. 62

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. üzletfeleinek, ismerőseinek

SZTRAKOVICS JENŐ

fűszerkereskedő

Arad, Piata Avram Iancu 3. 88

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. üzletfeleiknek, ismerőseiknek

ENGELHARDT FERENC

szücs

Str. Eminescu 1. 52

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. megrendelőinek, jóismerőseinek

CSETEY és SEITZ

Arad, Bulev. Reg. Ferdinand. 73

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. üzletfeleinek, ismerőseinek

FARKAS LÁSZLÓórás, ékszerész és vésnök javító-
műhely

Str. Eminescu 26. 63

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. üzletfeleinek, ismerőseinek

NEUMANN ANTAL

zongora készítő

Arad, Bul. Reg. Ferd. 11. 96

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. üzletfeleiknek, ismerőseiknek

KOLOZSVÁRY IMRE

cipész

Str. Bucur 14. 53

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. üzletfeleinek, ismerőseinek

HATSCHKE

ingatlanforgalmi iroda

74

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. vevőinek, jóbarátainak, ismerő-
seinek**ZIMMERMANN SÁNDOR** szücs

Str. Bucur 3. 81

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. üzletfeleinek, ismerőseinek

A. COMOTI

vendéglős és szállodás

Calea Aurel Vlaicu 21. 92

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. üzletfeleinek és ismerőseinek

JÁGER VILMOS

bőröndös

Arad, Str. Marasesti 4 54

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

üzletfeleinek és ismerőseinek

HERZOG VILMOS

szállító

Str. Andrei Muresanu 7-9. 75

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

igen tisztelt megrendelőinek, jó-
barátainak és ismerőseinek**WOLF ANDRÁS**

kártyás mester

Arad, Str. Consistoriului 2. (Szán-
tay-palota) 69

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. üzletfeleinek és ismerőseinek

TASCA TEODORa „Három fejsze“ vendéglő tu-
lajdonosa. 102

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. megrendelőinek, ismerőseinek

ANGERER SÁNDORStr. Marasesti és Consistoriului
sarok. 55

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. vendégeiknek és ismerőseiknek

PALACE és DÁCIA KÁVÉHÁZ

tulajdonosai. 78

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. megrendelőinek, jóismerőseinek

MÁRTICS FERENC

férfi-szabó

Str. Bratianu 7 87

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. üzletfeleinek, ismerőseinek

LEICHTMANN JENŐ

fűszerkereskedő

Str. Marasesti 12. 100

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. üzletfeleinek, ismerőseinek

HORVÁTH JÓZSEF

elektrotechnikai vállalkozó

Str. Bratianu 10. 56

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

t. megrendelőinek, vevőinek és
jóismerőseinek**MATUZ**

rádió műszerész

Blv. Reg. Maria 13 77

BOLDOG UJÉVET KIVÁNOK

ismerőseimnek, barátainak és
vevőimnek**WINKLER ELEMÉR**

hentes és mészáros Minis. 85

BOLDOG UJÉVET KIVÁN

tisztelt vevőinek és ismerőseinek

„CORSO“ BONBONERIA

Arad, Blv. Regina Maria 2. 105

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. megrendelőinek és jóismerőseinek
HOSZPODÁR MIKLÓS
Str. Stroescu 13. 31
Üzlet: Strada Eminescu

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. üzletfeleinek és ismerőseinek
MIKOLÁS KAMILLA
rövidíró, játék, papíráru és parfümeria
Arad, Str. Bratianu 2. (Minorita-palota) 47

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
igen t. vendégeinek, jóbarátainak és ismerőseinek
BURGHARDT MIHÁLY
Str. Crisan 2. 10

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. üzletfeleinek, ismerőseiknek
KOLLÁR MÁRIA
Riviera virágosarnok
Bulv. Reg. Ferdinand, Luteránus templommal szemben. 13

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
igen tisztelt vevőinek, jóbarátainak és tisztelőinek
JUHÁSZ GÁBOR
fűszer- és csemegekereskedő
Strada Mocioni. 30

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
igen tisztelt vendégeinek, megrendelőinek, és jó ismerőseinek
KLEMENS cukrász
Arad, főpostával szemben. 21

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. üzletfeleinek, ismerőseiknek
WILD cukrász
Uj Bing-ház 11

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. megrendelőinek, ismerőseinek
S. A. W. WEISZ SIEGFRIED R. T.
főm sütője és cukrászata
Str. G. Alexandrescu 47. 34

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. megrendelőinek és jóismerőseinek
özv. **HAUBENREICH MIHÁLYNÉ**
speciális paplankészítő
Str. Consistoriului és Str. Horia sarok 29

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. megrendelőinek és jó ismerőseinek
BARANYI FERENC
url-szabó
Str. Bratianu 17 20

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. vevőinek és ismerőseinek
SCHRAMM MÁRIA
virágkereskedő
Bul. Reg. Ferdinand 5. 12

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. üzletfeleinek, ismerőseiknek
TOLLTISZTÍTÓ VÁLLALAT ÉS KELENGYETOLL KERESKEDŐ
Str. Cercetastilor 4. 35

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
igen t. megrendelőinek és jóismerőseinek
BUTTINGER TERÉZ
Str. Consistoriului 35. 32

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. vevőinek és jó ismerőseinek
SZÉNÁSSI női divat áruház
Str. Crisan sarok. 19

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. megrendelőinek, jó ismerőseinek
KNAPP
Str. Bratianu 11. Str. Ed. Radu No 10. 22

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. megrendelőinek, ismerőseinek
NAGY ISTVÁN
szabó
Str. Bucur 9. 36

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
DÓZSA MÁRK
Phoenix biztosító vezértitkára 28

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. vevőinek és ismerőseinek
LAMMERT TESTVÉREK
hentes-mesterek
Arad, Str. Crisan. 3

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. vevőinek és ismerőseinek
ORBÁN ISTVÁN
cukrász
Strada Metiana. 14

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. üzletfeleinek, ismerőseiknek
NEULÄNDER ELEMÉR
blánar — szücs
Fischer Eliz-palota. 37

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
igen tisztelt üzletfeleinek
Weisz és Haász
szállítási vállalat Arad. 27

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
igen tisztelt vevőinek, jóbarátainak és ismerőseinek
IOAN IUGA szücs
Arad, Str. Marasesti 1. 4

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
CORSO MOZI
IGAZGATÓSÁGA. 15

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. üzletfeleinek, ismerőseinek
GARTNER JÓZSEF
órák és ékszerész
P. Avram Iancu 38

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
igen tisztelt vevőinek, jóbarátainak, ismerőseinek
SCHUCH MIHÁLY
hentes- és mészárosmester
Bulv. Reg. Ferdinand 11. 6

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. vendégeinek, ismerőseinek
LEPKOVITS MANÓ
a Corso kávéház bérője. 16

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. üzletfeleinek, ismerőseiknek
SCHMIDT A-né és TSA
fűszeráru üzlet
Str. Gh. Popa 1. 39

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
tisztelt megrendelőinek és jóismerőseinek
RÓZSA TESTVÉREK
kőfaragó mesterek. 26

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. megrendelőinek, jóbarátainak és ismerőseinek
HAMPEL FERENC
url-szabó

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
rokon, ismerős és üzletfeleinek
WINKLER LAJOS
vegyes- és terménykereskedő
Brád. 18

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. üzletfeleinek, ismerőseiknek
„GIZI“ KALAPSZALON
Str. Horia. 40

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
tisztelt vendégeinek, megrendelőinek és jóismerőseinek
MÁLKA HENRIK
cukrász, Csanádi Bank-palota 25

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
vevőinek, jóbarátainak és ismerőseinek
NAGY I szücsmester
Arad, Str. Alexandri 3. 5

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
igen tisztelt vendégeinek, jóbarátainak és ismerőseinek
Restaurant „ALBINA“ Étterem
Arad, Str. Horia 2. 46

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. üzletfeleinek, ismerőseiknek
GIDALI I
fűszer- és csemegeüzlet
Str. Horia és Str. Consistoriului sarkán, Neuman-palota 42

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
tisztelt vevőinek és jóismerőseinek
ROBITSEK JÓZSEF
fűszer- és gyarmatáru nagykereskedése
Arad, Str. Crisan 24

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
igen tisztelt megrendelőinek, jóbarátainak, ismerőseinek
NUSSBAUM szalon
Str. Consistoriului 32. 8

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
MERCEDES PARFÜMERIA
Vezetője: Áron Emil
Bul. Reg. Ferdinand 17 Lutheránus templommal szemben. 33

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
vevőinek, jóbarátainak és ismerőseinek
CZMOR-cég
hentes és mészáros 43

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. üzletfeleinek, ismerőseiknek
CSÁKY JÁNOS
órák és ékszerész
Luteránus templommal szemben. 44

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
igen tisztelt vevőinek, jóbarátainak és ismerőseinek
MÓZER ISTVÁN
url-szabó
Str. Moise Nicoara 2. 9

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
t. megrendelőinek, ismerőseinek
KOHN SÁMUEL
fűszer- és csemegeüzlet
Str. Bratianu 59

BOLDOG UJÉVET KIVÁN
tisztelt vevőinek, jóismerőseinek
M. MÁRKUS
fűszer- és csemegeüzlet
Str. Matei Corvin 1 23

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **20 lei.** :- szó 2 lei. :-
Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig** vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

UJÉVI ajándékba egy középkori érdek nélküli uriember szeretetét, őszinte barátságát szeretném kapni. Furcsa próbálkozás" jelíggel az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

29 éves intelligens fiatalember keresi jómodu urinó barátságát. - Leveleket "Diszkréció" jelíggel az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 95

ALKALMAZÁS.

MINDENEST keresek. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 86

GYAKORLÓTT női fodrászt azonnalra keresek. Címek az Aradi Közlöny kiadóhivatalában adandók. 91

ÉRETTSÉGIZETT fiatalember gyakorló, vagy bármilyen irodai alkalmazást keres. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 98

INTELLIGENS NŐ pénzügyi állást keres, kívánatra garanciával. Perfekt német. Ajánlatokat "Komoly" jelíggel az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 101

Román-német ovónő, Montessori rendszerben spec. állást, iskolás gyermekek korrepetíciójában jártas, délutáni elfoglaltságot keres. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek leadni. 93

PERFEKT főzőnő keresetkét azonnali belépésre. Bulv. Carol 34. földszint. 90

HET GYMNÁZIUMOT abszolvált, adóhivatalban működök, három-nyelvet bír, husz éves uri családból való fiatalember, kereskedelmi vagy hasonló vállalatnál, állást keres. Ajánlatok Farmacia Măşloc. Timiş kéretnek. 91

VIZVEZETÉKSZERELŐ segéd alkalmazást kapna. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5727

ISPAN keresetkét azonnali belépésre, aki jól tud románul és földművesiskola végzettséggel bír. Ajánlatokat fizetési igényekkel és bizonyítvány másolatokkal Glück Fülöp, Alba-Iulia. 5711

LAKÁS.

KÉT elegánsan butorozott uccai szoba fürdőszoba használatlalt esetleg egyszoba kiadó Str. Ioan Kalvin 6. földszint jobbra. Ügynököt díjazunk. 99

NUMA POMPILIU 46. számú házban üzlethelyiség és lakás azonnal kiadó. Értekezni Dr. Gara Armin Bulevardul Reg. Ferdinand No. 19. 107

VÉTEL ÉS ELADÁS.

3 lejért ujjbor, vörös- és ó-borok kaphatók. Messzer, Str. V. Strolescu No. 7. 4975

6 HP. BENZIN, petróleum-motor garantált üzemképes, olcson eladó. Marián, Chisineu. 225

ELSORENDÜ komplett franciaháló és modern ebédlő eladó. Str. Russu Sirianu 24. sz. 5770

Eladók: nagyon szép keleti és hazai perzsa-szőnyegek, új modern dióháló, gyapjufonál perzsacsomózásokhoz. zongora, hegedűk stb. Keresünk sürgősen ezüstöt, szőnyeget, eb. díszet, hálókat, írógépet, varrógépet. Keresünk gyakorlott perzsacsomózó leányokat. "A R S" bizom. üzlet, Str. Eminescu 30. (Ortutay-palota.)

PIANINOT elsőrendűt megvételre keresek. Farkas, Arad, Str. Dumbreva Rosie 1. 94

KEVESET használt Underwood írógépet megvételre keresek. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 4749

HATSCHÉK

Ingatlanforgalmi Irodája ARAD, Bul. Carol 46. (lakás ugyanott) a Banca Națională és az Ipartestület között. Előnyös Ingatlanajánlatok:

1. Főterre nyíló forgalmas uccában kétemeletes, 12 bérlemény, jó hozam, 2,350 000.

1-a. Lutheránus templomhoz közel két emeletes, modern, 6 lakásos. (2, 3, 4 szobás) parkettás, fürdőszobások, 1 m. h. 800.000.

2. Főterem emeletes, 14 bérleménnyel, üzlethelyiségekkel, 2.200 000.

3. Központban emeletes, masszív, 4x4 szobás, parkettás, fürdőszobákkal, esslingeni redőnyökkel, 1.200.000

4. Színház közelében emeletes, fürdőszobás lakásokkal, üzlethelyiséggel, 350 öles telken, 1.150.000

5. Belvárosban emeletes, 3x3, 1x4 szobás, fürdőszobákkal, üzlethelyiséggel, 925.000.

6. Vasut táján emeletes, 2 üzlethelyiséggel, 3x2, 7x1 szobás lakással, 850 000

7. Villamos állomás közelében emeletes, üzletes bérház, jó hozammal, alkalmi árban

8. Központban masszív, emeletes, 4 bérleménnyel, 650.000

9. Belvárosban magasföldszintes, 3x3 szobás, fürdőszobákkal, 2x1 szobás, nagy gyümölcsös, 55.000 hozam, 525 ezer.

10. Belváros aszfaltos, forgalmas uccában üzletes bérház, 10 bérleménnyel, részben fürdőszobás lakással, gyümölcsös, kb. 70.000 jövedelemmel, alkalmi árban, 430.000.

11. Piata Catedralăi közelében üzletes sarokház 7 bérleménnyel, (1, 2, és 3 szobás lakások) részben szárnyas, ajtók, cserépkályha, esslingeni redőnyök, pince, 550.000.

12. Szerb templomhoz közel üzletes ház 12 bérleménnyel, (4, 2 és 1 szobás lakásokkal) 80.000 hozam, 500 000.

13. A rendőrséghez közel üzletes, 1x4 szobás, fürdőszobás, és 4x1 szobás, 420 ezer.

14. Str. Consistoriului táján magasföldszintes, 1x4 szobás, fürdőszobás, alépitménnyel, 1x2 szobás esslingeni redőnyök, 400.000.

15. Szerb palotához közel magasföldszintes, adómentes, 2x3 szobás, elő-, fürdőszobákkal, esslingeni redőnyök, szárnyas ajtók, cserépkályhák, 450.000

16. Str. Ioan Kalvin táján magasföldszintes, url magánház 5 szobás, parkettás, fürdőszobás, nagy fedett veranda, cserépkályhák, gyümölcsös, esslingeni redőnyök, 450 000.

17. Calea Săguna-ban üzletes ház értékes, nagy telekkel, kb. 65.000 jövedelemmel, 525.000

18. Szerb palotához közel 8 bérlemény, részben adómentes, 44.000 hozam, 325.000.

19. Piata Catedralăi táján üzletes sarokház 9 bérlemény, 30 m-es beépített, len uccai fronttal, 250 000.

20. Piata Avram Iancu-tér közelében 5 lakásos, 2 és 1 szobás 200 000

21. Piachoz közel 1x2, 2x1 szobás, pin cével, 220.000

22. Calea Radnei táján 3 szobás, esslingeni redőnyökkel, villanverőre berendezett darálóval, nagy raktárhelyiséggel 150.000.

23. Szerb templom táján 2x1 szobás, beépíthető 310 öles telekkel, 110.000.

24. Str. Dorobantilor táján adómentes, 2 szobás, előszobás, 200 öi telekkel, 90 ezer

25. Săguna-ut táján 2 szobás, esslingeni redőnyökkel, adómentes, új, nagy telek 90.000

26. Aradtól 10 km-nyire kb. 135 kat. hold szántó, gazdasági épületekkel, kat. holdanként 14.000.

Azonkívül egvéb magán-, bér- és üzletes házak, telkek, földek, szállók, stb eladására vannak megbízásaim. 82

KÜLÖNFÉLÉK.

GYENGE FÉRFIAKNAK választékos ellenében díjmentesen küldöm szabadalmazott szenzációs találmányom ismertetését. Cím: Mosse, Cluj (9.) P. Unirii 23. 431

Varrógépeket, írógépeket, ezüstöt sürgősen keresünk megvételre. Comissio, Dacia kávéház mellett. 4925

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

Előírások

Igazolvány-köpeket legolcsóbban: Sándor Jenő fényképész készít Bulev. Reg. Ferdinand 22. Lutheránus templom mellett. Ugyanott a legmodernebb fényképek is készülnek. 5766

RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTA TRIESTE (ADRIAI BIZTOSÍTÓ)

Aradi Vezérügynöksége:

STEIN JÓZSEF.